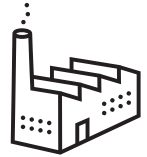

„If P&C Insurance AS“ filialas

Įmonių ir organizacijų turto draudimo taisyklės Nr. 004

Su pakeitimais ir papildymais,
įsigaliojusiais 2013-02-20

TURINYS

Draudimo taisyklių struktūra	2	Papildoma sąlyga Nr. 301	
Bendroji dalis	2	STATYBŲ IR MONTAVIMO DARBŲ DRAUDIMAS	13
Draudikas, Draudėjas, Apdraustasis ir Naudos gavėjas	2		
Draudimo objektas	2	Papildoma sąlyga Nr. 303	
Draudimo vieta	3	DRAUDIMAS NUO ĮTAMPOS SVYRAVIMŲ	14
Draudimo vertė	3		
Draudimo suma ir nevisiškas draudimas	3	Papildoma sąlyga Nr. 304	
Draudimas padidinta suma ir dvigubas draudimas	3	ĮRANGOS, SKIRTOS NAUDOTI NE	
Išskaita (franšizė)	4	NUOLATINĖJE VIETOJE, DRAUDIMAS	15
Ikisutartinės šalių pareigos ir draudimo			
sutarties sudarymo tvarka	4	Papildoma sąlyga Nr. 306	
Draudimo laikotarpis ir draudimo įmoka	4	DRAUDIMAS NUO VIDAUS GEDIMŲ	15
Draudėjo ir Draudiko pareigos draudimo sutarties			
galiojimo laikotarpiu	4	Papildoma sąlyga Nr. 307	
Draudimo sutarties nutraukimo ir pasibaigimo terminai	6	SĄLYGA DĖL GRYNŲJŲ PINIGŲ SAUGOJIMO	15
Nuostolio nustatymo tvarka	6		
Ekspertų dalyvavimas	7	Papildoma sąlyga Nr. 308	
Draudimo išmokos mokėjimas	7	ILGESNIŲ NEI VIENERIŲ METŲ DRAUDIMO	
Draudimo išmokos nemokėjimas ir mažinimas	7	SUTARČIŲ SĄLYGOS	15
Netesybos už draudimo sutarties pažeidimus	8		
Pranešimai	8	Papildoma sąlyga Nr. 309	
Pareiga saugoti informaciją	8	AUTOMATINIO DRAUDIMO SUTARTIES	
Saugumo reikalavimai	8	ATNAUJINIMO SĄLYGA	15
Baigiamosios nuostatos	10		
		Papildoma sąlyga Nr. 311	
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 201		KAINŲ PADIDĖJIMAS IR INVESTICIJOS	16
KOMPLEKSINIS (VISŲ RIZIKŲ) DRAUDIMAS	11		
		Papildoma sąlyga Nr. 312	
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 202		LAIKINAS PERKĖLIMAS	16
DRAUDIMAS NUO UGNIES	11		
		Papildoma sąlyga Nr. 313	
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 203		GYVENAMŲJŲ NAMŲ BENDRŲJŲ PATALPŲ DRAUDIMAS	16
DRAUDIMAS NUO GAMTINIŲ JĖGŲ	11		
		Nurodymai Draudėjui Nr. 401	
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 204		NURODYMAI DRAUDŽIANT PROGRAMAS IR	
DRAUDIMAS NUO VAGYSTĖS	12	DUOMENŲ BAZES	16
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 205			
DRAUDIMAS NUO VANDENS RIZIKOS	12		
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 206			
DRAUDIMAS NUO STIKLO DŪŽIO	12		
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 207			
DRAUDIMAS DĖL TREČIŲJŲ ASMENŲ NETEISĖTOS VEIKOS	12		

„If P&C Insurance AS“ filialas. ADRESAS: Žalgirio g. 88, LT-09303 Vilnius, ĮM. KODAS: 302279548, PVM KODAS: LT100005135013, TELEFONAI: 1620, (8~5) 236 7777, FAKSAS: (8~5) 210 9817, EL. PAŠTAS: info@if.lt, TINKLALAPIO ADRESAS: www.if.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi juridinių asmenų registre, VĮ „Registrų centras“. FILIALO STEIGĖJAS: „If P&C Insurance AS“, REG. NR.: 10100168, VAT REG. NR.: EE100305320, ADRESAS: Pronksi 19, 10124 Talinas, Estijos Respublika. Duomenys kaupiami ir saugomi Harju apskrities teismo registrų skyriuje.

Atsitikus įvykiui apie žalą praneškite telefonu 1620 (skambinant iš Lietuvos), +370 5 210 89 25 (skambinant iš užsienio) arba užpildę formą interneto svetainėje adresu www.if.lt.

Įmonių ir organizacijų turto draudimo taisyklės Nr. 004

Draudimo taisyklės sudarytos iš šių dalių:

Bendrosios dalies, kurioje aprašoma: draudimo objektas, draudimo vieta, draudimo vertė, draudimo suma ir nevisiškas draudimas, draudimas padidinta suma ir dvigubas draudimas, franšizė (išskaita), ikisutartinės šalių pareigos ir draudimo sutarties sudarymo tvarka, draudimo laikotarpis ir draudimo įmoka, Draudėjo ir Draudiko pareigos draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, draudimo rizikos padidėjimas, draudimo sutarties nutraukimo ir pasibaigimo terminai, nuostolio nustatymo tvarka, ekspertų dalyvavimas, draudimo išmokos mokėjimo, nemokėjimo ir mažinimo tvarka, netesybos už draudimo sutarties pažeidimus, pranešimų perdavimo tvarka, informacijos konfidencialumas, ginčų nagrinėjimo tvarka, saugumo reikalavimai.

Draudimo apsaugos sąlygų, kuriose nurodomi draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai (sąlygų numeriai 2xx). Jei draudimo apsaugos sąlygos neatitinka Draudimo taisyklių bendrosios dalies sąlygų, vadovaujamosi draudimo apsaugos sąlygomis.

Papildomų sąlygų, kuriose nurodomos sąlygos, išplečiančios ar susiaurinančios draudimo apsaugą (sąlygų numeriai 3xx). Jei papildomos sąlygos neatitinka Draudimo taisyklių bendrosios dalies sąlygų ar draudimo apsaugos sąlygų, vadovaujamosi papildomomis sąlygomis.

Nurodymų Draudėjui – draudimo riziką mažinančių nurodymų, kurių privalo laikytis Draudėjas (sąlygų numeriai 4xx).

Draudimo sutarčiai galioja tik tos draudimo apsaugos sąlygos, papildomos sąlygos ir nurodymai Draudėjui, kurie nurodomi draudimo liudijime. Jei draudimo liudijime nurodomos kitos sąlygos, kurios neatitinka draudimo apsaugos sąlygų, papildomų sąlygų ar nurodymų Draudėjui, vadovaujamosi draudimo liudijime nurodytomis kitomis sąlygomis.

Bendroji dalis

Draudikas, Draudėjas, Apdraustasis ir Naudos gavėjas

1. **Draudikas** – „If P&C Insurance AS“, veikiantis per filialą.
2. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo, kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku pagal šias draudimo taisykles.
3. Draudėjas gali sudaryti turto draudimo sutartį dėl savo ar kito asmens, kuris sudarius draudimo sutartį tampa Apdraustuoju, turtinių interesų. Apdraustasis – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turtiniai interesai yra draudžiami.
4. Draudimo sutartyje gali būti nurodytas Naudos gavėjas. Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo ar Apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
5. Trečiuoju asmeniu pagal šias taisykles laikomi visi asmenys, išskyrus:

- 5.1 Draudėja, Apdraustąjį, Naudos gavėją;
- 5.2 asmenis, kurių elgesiui neprieštaruoja ar kuriam pritaria teisėtas apdrausto turto valdytojas, išskyrus grasinimo ar prievartos atvejus.

Draudimo objektas

6. Draudimo objektas yra draudimo sutartyje nurodomas nekilnojamas arba (ir) kilnojamas turtas. Draudimo sutartyje turtas skirstomas į:

- 6.1 **pastatus**:
  - 6.1.1. patalpas, pastatus ir statinius, įskaitant jų inžinerinę įrangą, vidaus apdailą;
  - 6.1.2. *investicijas į patalpų vidaus apdailą* Draudėjui nepriklausančiuose pastatuose;
  - 6.1.3. *pastatų priklausinius* (tvoros, kiemo aikštelės, elektros pastotės, stoginės, ramos ir pan.) *ar bendrąsias patalpas*, kurie yra draudžiami tik jei atskirai nurodyti draudimo sutartyje;
- 6.2 **įrenginius**:
  - 6.2.1. *įrenginius, esančius patalpose* – biuro įrangą, gamybinius įrenginius, įrankius, baldus, inventorių, kompiuterinę

įrangą, išskyrus turta, nurodytą Draudimo taisyklių bendrosios dalies 6.2.4 punkte;

6.2.2. *įrenginius, esančius teritorijoje* – gamybinius įrenginius, įrankius, inventorių, inžinerinius tinklus, esančius ne pastatų / statinių viduje, išskyrus turta, nurodytą Draudimo taisyklių bendrosios dalies 6.2.4 punkte;

6.2.3. *nešiojamuosius įrenginius* – įrangą, kuri yra pritaikyta nešioti ir dirbti ne konkrečioje vietoje. Tai nešiojamieji kompiuteriai, planšetės, geodeziniai prietaisai, statybiniai įrankiai, vaizdo projektoriai, nešiojamoji medicinos įranga ir kita nešiojamoji įranga, nurodyta draudimo sutartyje, išskyrus turta, nurodytą Draudimo taisyklių bendrosios dalies 6.2.4 punkte;

6.2.4 *didesnės rizikos įrenginius*. Šis turtas ir įrenginiai draudžiami tik tokiu atveju, jei jie atskirai įvardyti draudimo liudijime:

6.2.4.1. *reklaminiai stendai* – draudimo vietoje esantys, prie pastato ar žemės pritvirtinti reklaminiai stendai, išskabos, šviesdėžės, šviečiantieji užrašai;

6.2.4.2. *duomenų bazės, kompiuterinės bylos, kompiuterių programos, duomenų kaupikliai*;

6.2.4.3. *mobiliesi telefonai, fotoaparatai ir fotoobjektyvai, vaizdo kameros*;

6.2.4.4. *pavyzdžiai, modeliai, prototipai*;

6.2.4.5. *vertybės* – brangiųjų metalų, brangakmenių, juvelyriniai dirbiniai, antikvariniai (senesni nei 100 metų ar turintys unikalią istorinę vertę) daiktai, paveikslai, skulptūros, vienetiniai meno kūriniai, muziejų eksponatai ir pan.;

6.2.4.6. *sprogmenys, ginklai*;

6.2.4.7. *muzikos instrumentai*;

6.3 **atsargas**:

6.3.1. *atsargas, esančias patalpose* – produkciją, žaliavas, medžiagas, kurą, prekes, nebaigtą gamybą ir pan., išskyrus turta, nurodytą Draudimo taisyklių bendrosios dalies 6.3.3 punkte;

6.3.2. *atsargas, esančias teritorijoje* – produkciją, žaliavas, medžiagas, kurą, prekes, nebaigtą gamybą ir pan., laikomus ne pastatų, statinių viduje, išskyrus turta, nurodytą Draudimo taisyklių bendrosios dalies 6.3.3 punkte;

6.3.3. *didesnės rizikos atsargas* – šios atsargos draudžiamos tik tokiu atveju, jei atskirai įvardytos draudimo liudijime:

6.3.3.1. *grynieji pinigai*;

6.3.3.2. *vertybės* – brangiųjų metalų, brangakmenių, juvelyriniai dirbiniai, antikvariniai (senesni nei 100 metų ar turintys unikalią istorinę vertę) daiktai, paveikslai, skulptūros, vienetiniai meno kūriniai, muziejų eksponatai ir pan.;

6.3.3.3. *elektronikos ir kompiuterinės prekės, mobiliesi telefonai, fotoaparatai ir fotoobjektyvai*;

6.3.3.4. *sprogmenys, ginklai, fejerverkai*;

6.3.3.5. *visų rūšių transporto priemonės*, Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka registruojamos atitinkamose institucijose;

6.4. *liekanų šalinimą* – papildomas išlaidas, tiesiogiai susijusias su draudžiamąjį įvykio padarinių likvidavimu, skirtas draudžiamąjį įvykio vietai sutvarkyti ir išvalyti (pvz., išlikusiam turtui ar jo daliai nugriauti / išmontuoti, liekanoms išgabenti). Liekanų šalinimo išlaidos, neviršijančios arba lygios 2 % turto draudimo sumos konkrečioje draudimo vietoje, apdraudžiamos automatiškai;

6.5. *investicijas* – Draudėjo numatomas investicijas į ilgalaikį turta, skirtas turto būklei pagerinti, remontui, naujai įrangai įsigyti, esamos įrangos patobulinimams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu;

6.6. *papildomas išlaidas* – ekonomiškai pagrįstas išlaidas, skirtas turto atkūrimui paspartinti, ir kitas papildomas draudimo išlaidas, nurodytas draudimo sutartyje.

7. Draudimo sutartyje gali būti nurodomos ir kitokios turto grupės. Bet kokiu atveju draudžiamas tik tas turtas, kuris yra įvardytas draudimo sutartyje.

8. Pagal šias taisykles, jei draudimo sutartyje neįvardyta kitaip, nedraudžiama:

8.1. visų rūšių transporto priemonės, teisės aktuose nustatyta tvarka registruojamos atitinkamose institucijose (tačiau transporto priemonės, sutartyje priskiriamos atsargų grupei, gali būti apdraustos);

- 8.2. naudotos automobilių ar kitų įrenginių detalės;
- 8.3. orlaiviai, laivai, geležinkelio riedmenys;
- 8.4. žemės sklypai, vandens telkiniai;
- 8.5. augalai (išskyrus priskiriamus atsargų grupei ir įrašytus draudimo sutartyje), gyvūnai;
- 8.6. avarinės būklės pastatai ar pastatai, kuriuos ruošiamasi griauti, taip pat tokiuose pastatuose esantis turtas;
- 8.7. neekspluatuojami (kuriuose jokia veikla nėra vykdoma 3 (tris) mėnesius ir ilgiau) pastatai, taip pat tokiuose pastatuose esantis turtas;
- 8.8. pastatai, pastatyti savavališkai, be statybos leidimo, be suderinto statybos projekto, kurių reikia pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;
- 8.9. tentiniai, asbestcemenčio su karkasu pastatai, laikinieji pastatai, statiniai ant plaustų ar plūdrųjų aikštelių;
- 8.10. kilnojamas turtas, kurį Draudėjas išnuomojo ar kitaip perdavė naudotis tretiesiems asmenims;
- 8.11. Draudėjui nuosavybės teise nepriklausantis kilnojamas turtas, išskyrus lizinguojamą turtą;
- 8.12. pajamų / pelno sumažėjimas ar netekimas.

Draudimo vieta

9. Draudimo apsauga galioja tik draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje. Draudimo vieta gali būti pastatai, patalpos, žemės sklypai, teritorijos.

Šis apribojimas netaikomas turtui, kuris buvo perkeltas iš draudimo vietos dėl atsitikusio arba grėsusio draudžiamąjį įvykio, tačiau tik tuo atveju, jeigu dėl turto perkėlimo nepadidėja draudimo rizika (draudimo rizikos padidėjimo atvejai nustatyti Draudimo taisyklių bendrosios dalies 42 punkte). Jeigu dėl turto perkėlimo padidėja draudimo rizika, Draudėjo pareigos, nustatytos Draudimo taisyklių bendrosios dalies 42 punkte, išlieka.

Draudimo vertė

10. *Draudimo vertė* – vertė, kuria remiantis apskaičiuojamas nuostolis ir draudimo išmoka. Draudimo vertė nurodoma draudimo sutartyje. Draudimo vertė gali būti:

10.1. draudžiant pastatus:

10.1.1 *nauja atkuriamoji vertė* – tai suma, kurios reikia norint pastatyti naują tos pačios paskirties, konstrukcijų ir kokybės pastatą, įskaitant projektavimo, montavimo, statymo išlaidas.

Nauja atkuriamoji vertė prilyginama statybinei vertei. Įvykus draudžiamajam įvykiui neatsižvelgiama į paveldosaugos, meninę ar architektūrinę statinių vertę.

Tais atvejais, kai naujo tos pačios paskirties, konstrukcijų ir kokybės pastato pastatyti negalima, nauja atkuriamąja vertė laikoma suma, kurios reikia norint pastatyti naują pastatą, pagal funkcijas, kokybę ir technines charakteristikas kiek galima artimesnį iki įvykio buvusiam pastatui, įtraukiant projektavimo, montavimo, statymo išlaidas. Jei toks pastatas yra geresnės kokybės už iki įvykio buvusį pastatą (atsižvelgiant į jo energijos, eksploatacijos, priežiūros sąnaudas ir pan.), kokybės pagerinimo vertė į naują atkuriamąją vertę neįskaičiuojama.

Laikoma, kad naujo tos pačios paskirties, konstrukcijų ir kokybės pastato pastatyti negalima, kai tai neįmanoma dėl techninių priežasčių, dėl valstybės institucijų nustatyta tvarka taikomų apribojimų arba statybos išlaidos būtų nepagrįstai didelės, palyginti su išlaidomis įsigyjant tapačios ar panašios rūšies ir kokybės pastatą;

10.1.2 *likutinė vertė* – tai pastato nauja atkuriamoji vertė, atėmus nusidėvėjimą sutarties sudarymo dieną. Nusidėvėjimas nustatomas atsižvelgiant į pastato amžių, būklę prieš įvykį, panaudojimo intensyvumą ir (arba) turto vertintojų išvadas. Draudimo sutartyje gali būti nustatytas ir kitas likutinės vertės nustatymo būdas;

10.2 draudžiant įrenginius, išskyrus vertybes:

10.2.1 *nauja atkuriamoji vertė* – tai suma, kurios reikia norint įsigyti, pagaminti naują tos pačios specifikacijos, rūšies ir kokybės turtą, įskaitant projektavimo, montavimo ir transportavimo išlaidas.

Tais atvejais, kai naujo tos pačios rūšies ir kokybės turto

įsigyti ar pagaminti negalima, nauja atkuriamąja vertė laikoma suma, kurios reikia norint įsigyti ar pagaminti naują turtą, pagal funkcijas, kokybę ir technines charakteristikas kiek galima artimesnį atkuriamam turtui, įtraukiant projektavimo, montavimo išlaidas. Jei toks turtas yra geresnės kokybės už atkurtiną turtą (atsižvelgiant į jo našumą, energijos, eksploatacijos, priežiūros sąnaudas, produkcijos savikainą ir pan.), kokybės pagerinimo vertė į naują atkuriamąją vertę neįskaičiuojama;

10.2.2 *likutinė vertė* – tai turto nauja atkuriamoji vertė, atėmus nusidėvėjimą sutarties sudarymo dieną. Nusidėvėjimas nustatomas atsižvelgiant į turto amžių, naudojimo intensyvumą, turto gamintojo rekomendacijas ar turto vertintojų išvadas. Draudimo sutartyje gali būti nustatytas ir kitas likutinės vertės nustatymo būdas;

10.3 draudžiant atsargas, išskyrus vertybes, nauja atkuriamoji vertė – tai suma, kurios reikia norint įsigyti ar pagaminti tos pačios rūšies ir kokybės atsargas. Atsargų nauja atkuriamoji vertė prilyginama šių atsargų įsigijimo vertei ar savikainai;

10.4 draudžiant duomenų bazes, kompiuterių programas, kompiuterines bylas nauja atkuriamoji vertė – tai šių duomenų bazių, programų įsigijimo, kompiuterinių bylų atkūrimo arba (ir) atgaminimo išlaidos jų netekus;

10.5 draudžiant vertybes, nurodytas Draudimo taisyklių bendrosios dalies 6.2.4 ir 6.3.3. punktuose, muzikos instrumentus, kitus unikalius daiktus, nauja atkuriamoji vertė nustatoma ekspertų išvadoje;

Draudimo suma ir nevisiškas draudimas

11. *Draudimo suma* – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, lygi maksimaliai draudimo išmokai, kurią Draudikas gali išmokėti pagal draudimo sutartį už vieną draudžiamąjį įvykį.

12. Jeigu draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę draudžiamąjį įvykio dieną (*nevisiškas draudimas*), Draudikas privalo atlyginti Draudėjui (Naudos gavėjui) jo patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui, išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje nustatyta, kad tai yra *draudimas pirmąją riziką*.

13. Pirmosios rizikos draudimo atveju draudimo išmoka mokama neviršijant draudimo sumos, neatsižvelgiant į tai, kad draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę.

Draudžiant pirmąją riziką, nevisiškas draudimas yra tuomet, kai prašyme dėl draudimo sutarties sudarymo ar kituose dokumentuose, pateiktuose Draudikui draudimo sutarčiai sudaryti, nurodyta draudimo vertė yra mažesnė už draudimo vertę draudžiamąjį įvykio dieną.

14. Atsargų draudimo suma yra lygi maksimaliai atsargų vertei, kurią Draudėjas gali turėti per draudimo apsaugos galiojimo laikotarpį. Draudikui ir Draudėjui susitarus, draudimo sutartyje gali būti numatomas draudimo sumos perskaiciavimas pagal faktą, tuomet nevisiško draudimo sąlyga nėra taikoma.

15. Grynieji pinigai, duomenų bazės, kompiuterių programos, , liekanų šalinimas, investicijos ir papildomos išlaidos visuomet draudžiami pirmąją riziką, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

Draudimas padidinta suma ir dvigubas draudimas

16. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (toliau – *draudimas padidinta suma*), tai draudimo sutartis negalioja tai draudimo sumos daliai, kuri viršija draudimo vertę.

Jeigu draudimo įmokos mokamos periodiškai ir, nustačius, kad yra draudimas padidinta suma, draudimo įmoka dar nėra visiškai sumokėta, likusi mokėti draudimo įmokos suma sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimo dydžiui.

Bet kokių atvejų kiekvieno draudžiamąjį įvykio maksimali draudimo išmokos suma yra lygi statybos, remonto, atkūrimo darbų sąnaudoms, reikalingoms atkurti ar suremontuoti draudžiamam turtui, kuris buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas dėl šio draudžiamąjį įvykio, išskaičiuavus išskaitą ir įvertinus nevisišką draudimą.

17. Jeigu Draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias draudimo sutartis (dvigubas draudimas), tai kiekvienas

draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo prisiimtų įsipareigojimų daliai, tačiau bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti nuostolio sumos.

Išskaita (franšizė)

18. Išskaita (franšizė) – suma, kuri kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju išskaitoma iš mokėtinos draudimo išmokos, t. y. draudimo išmoka yra lygi draudimo nuostolio ir išskaitos dydžių skirtumui. Išskaita nurodoma draudimo sutartyje konkrečia suma ir (arba) procentu nuo nuostolio, apskaičiuoto pagal šias Draudimo taisykles, sumos.

19. Kai procentais išreikšta išskaita yra mažesnė nei konkrečia suma sutartyje nurodyta išskaita, tuomet taikoma konkrečia suma nurodyta išskaita.

20. Jei keli draudimo objektai, esantys vienoje draudimo vietoje ir apdrausti viena draudimo sutartimi, nukenčia per vieną draudžiamąjį įvykį, šiems objektams taikoma tik viena, didžiausia išskaita.

21. Jei keli draudimo objektai, esantys vienoje draudimo vietoje, yra apdrausti keliomis skirtingomis draudimo sutartimis, išskaita taikoma kiekvienam objektui atskirai pagal konkrečioje draudimo sutartyje nurodytą išskaitą.

22. Jeigu yra nustatytas įvykio kaltininkas ir įstatymuose nustatyta tvarka įrodyta jo kaltė ir yra reali galimybė iš kaltininko atgauti Draudimo išmokėtą draudimo išmoką (užtikrinta subrogacijos teisė), draudimo išmoka išmokama neišskaičiavus išskaitos.

Ikisutartinės šalių pareigos ir draudimo sutarties sudarymo tvarka

23. Draudimo sutarčiai sudaryti Draudėjas pateikia Draudikui pastarąjį nustatytos formos prašymą sudaryti draudimo sutartį (toliau – prašymas). Prašymas gali būti neteikiamas, jei Draudėjas pateikia Draudikui informaciją, kurią Draudikas laiko pakankama draudimo rizikai įvertinti.

Draudikas turi teisę pareikalauti papildomų dokumentų ir informacijos apie prašomą apdrausti turtą.

24. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojo įvykio tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai) įvertinti, jeigu tos aplinkybės nėra ir neturi būti žinomos Draudikui. *Esminėmis aplinkybėmis*, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką, laikomas: informacija apie riziką prašyme, jei Draudiko reikalavimu prašymas pildomas; kita informacija, kurią Draudikas prašo suteikti raštu; informacija apie kitas to paties turto draudimo sutartis, jei jos galios kartu su draudimo sutartimi, kurią ketinama sudaryti.

25. Draudikas draudimo sąlygas siūlo remdamasis Draudėjo pateikta ir per turto apžiūrą (jei ji atlikta) gauta informacija bei dokumentais.

26. Prieš sudarydamas draudimo sutartį Draudikas privalo įteikti Draudėjui draudimo taisyklių kopiją.

27. Draudimo sutartis sudaroma vienu iš šių būdų:

27.1 sutarties šalims pasirašant draudimo sutartį;

27.2 Draudikui pasirašius draudimo sutartį, o Draudėjui sumokėjus draudimo sutartyje nustatytą draudimo įmoką arba pirmąją jos dalį draudimo sutartyje nustatytais terminais.

28. Draudėjui pageidaujant, kol nebaigtas draudimo rizikos vertinimas, draudimo sumų apskaičiavimas ar nėra iki galo susitarta dėl draudimo įmokos dydžio, gali būti sudaryta laikinoji draudimo sutartis.

Draudimo laikotarpis ir draudimo įmoka

29. Draudimo laikotarpis nurodomas draudimo sutartyje.

30. Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo sutartyje. Draudimo įmoką apskaičiuoja Draudikas, atsizvelgdamas į Draudėjo pateiktą ir kitą susijusią informaciją, draudimo riziką ir draudimo sutartyje nustatytas sąlygas.

31. Draudėjas privalo laiku mokėti draudimo įmokas. Jei Draudėjas nesumoka draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku, Draudikas apie tai privalo pranešti Draudėjui raštu ir nurodyti, jog per 15 dienų nuo pranešimo gavimo Draudėjui nesumokėjus įmokos ar jos dalies draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta tik Draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ar jos dalį. Jei draudimo sutartyje nenustatytas kitoks pranešimų siuntimo būdas, preziumuojama, jog Draudėjas gavo Draudiko pranešimą, išsiųstą paštu, praėjus protingam terminui nuo jo išsiuntimo. Draudikui neišsiuntus pranešimo apie sutarties nutraukimą, draudimo sutartis

galioja iki nustatyto laikotarpio pabaigos.

32. Jeigu draudimo sutartis sudaroma, kaip nustatyta šių Draudimo taisyklių 27.1 punkte, ir draudimo įmoka ar jos pirmoji dalis nesumokama draudimo sutartyje nustatytais terminais, tai Draudikas nemoka Draudėjui draudimo išmokų už draudžiamuosius įvykius, įvykusius nuo tos dienos, kada suėjo draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies mokėjimo terminas, iki tos dienos, kada faktiškai buvo sumokėta draudimo įmoka arba jos pirmoji dalis.

33. Jei draudimo sutartis sudaroma, kaip nustatyta šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 27.2 punkte, ir draudimo įmoka ar jos pirmoji dalis nesumokama draudimo sutartyje nustatytais terminais, draudimo sutartis laikoma nesudaryta net ir Draudikui nepateikus papildomo pranešimo.

34. Jei draudžiamasis įvykis įvyko tuo metu, kai draudimo apsauga sustabdyta, Draudikas nemoka draudimo išmokos.

35. Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos nesumokėjimo tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį.

36. Jei draudimo sutartyje nustatytas Apdraustasis ar Naudos gavėjas, visi šioje dalyje aprašyti pranešimai turi būti siunčiami ir Apdraustajam ar Naudos gavėjui.

37. Draudėjo pareiga sumokėti įmokas už laikotarpį, kuriuo galiojo draudimo apsauga, išlieka net ir pasibaigus draudimo laikotarpiui ar nutraukus draudimo sutartį.

38. Draudimo įmoka ar jos dalis laikoma sumokėta, kai atitinkama suma įrašoma į Draudiko sąskaitą banke ar sumokama į Draudiko kasą, jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

39. Jei draudimo objekto nuosavybės teisė pereina kitam asmeniui, išskyrus atvejus, kai pagal Draudėjo lizingo sutartį valdomo draudimo objekto nuosavybės teisė pereina iš lizingo teikėjo Draudėjui, draudimo sutartis pasibaigia, jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

Draudėjo ir Draudiko pareigos draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu

40. Draudėjas privalo laikytis saugumo reikalavimų (nurodytų Draudimo taisyklių 92–147 punktuose), nurodymų Draudėjui dėl draudimo rizikos mažinimo ir saugumo priemonių, nustatytų draudimo sutartyje.

41. Jeigu draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai Draudėjas privalo pranešti Draudikui nedelsdamas, iškart, kai apie tokius pasikeitimus sužino.

42. *Draudimo rizikos padidėjimu* laikoma:

42.1 Draudėjo veiklos draudimo vietoje pasikeitimas ar nutraukimas / sustabdymas 15 (penkiolika) dienų ar ilgiau; gamybos technologijų pasikeitimas draudimo vietoje; degių, sprogiųjų medžiagų, apie kurias Draudikas nežinojo sudarydamas draudimo sutartį, naudojimas ar sandėliavimas draudimo vietoje; statybos, remonto, rekonstrukcijos ir panašių darbų, kuriuos reikia suderinti statybos inspekcijoje, vykdymas draudimo vietoje;

42.2 apsaugos ar priešgaisrinės saugos būklės pablogėjimas draudimo vietoje. *Draudžiamo objekto apsaugos ar priešgaisrinės saugos būklės pablogėjimu* laikoma, jei neveikia, netaikomos ar nenaudojamos priešgaisrinės ar apsaugos priemonės, kurios Draudikui buvo nurodytos kaip įrengtos, veikiančios ir naudojamos Draudėjui pateikiant informaciją prieš sudarant draudimo sutartį,

42.3 statybos darbai, kai keičiamos, renovuojamos, rekonstruojamos ir remontuojamos šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, vėdinimo, kondicionavimo, elektros instaliacijos sistemos.

43. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnę draudimo įmokos, Draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

44. Jeigu Draudėjas nepraneša Draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos. Tačiau Draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą, išnyko.

45. Jeigu draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu Draudėjas sudaro kitą draudimo sutartį su kitu draudiku, kad apdraustų jau apdraustą turtą nuo apdraustos rizikos, jis privalo nedelsdamas raštu pranešti Draudikui apie kitą draudiką ir nurodyti turtą, kuris yra apdraustas, jo draudimo sumą ir draudžiamuosius įvykius, nuo kurių jis apdraustas. Šios sąlygos nevykdymas yra esminis draudimo sutarties pažeidimas ir Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 59 punkte nustatyta tvarka.
46. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu Draudėjas privalo suteikti Draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę apžiūrėti draudžiamus objektus, patikrinti priešgaisrinės, turto apsaugos sistemų techninę būklę, įvertinti, ar Draudėjas laikosi draudimo sutartyje nurodytų sąlygų.
47. Jeigu Draudikui apžiūrint apdraustą turtą bus nustatyta, kad Draudėjas nesilaiko Draudiko nurodymų, draudimo sutartyje nustatytų saugumo priemonių, priešgaisrinės apsaugos, turto saugojimo ir eksploatacijos taisyklių, gamybos technologijos, darbo saugos reikalavimų, Draudikas turi teisę, pranešdamas Draudėjui apie tai raštu, nurodyti protingą terminą, per kurį nustatyti trūkumai turi būti pašalinti. Jei per šį laiką trūkumai nepašalinami, tai yra esminis draudimo sutarties pažeidimas ir Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bendrosios dalies 59 punkte nustatyta tvarka.
48. Draudėjas privalo tinkamai pranešti Naudos gavėjui ar Apdraustajam apie sudarytą draudimo sutartį ir šių asmenų pareigas draudimo sutarties galiojimo metu.
49. Įvykus įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju pagal draudimo sutarties sąlygas (toliau – įvykis), Draudėjas privalo:
- 49.1 imtis jam prieinamų protingų priemonių sumažinti galimą žalą (gelbėti apdraustą turtą, užkirsti kelią nuostoliams arba (ir) juos sumažinti), laikydamasis Draudiko nurodymų, jeigu jis davė tokius nurodymus Draudėjui. Būtinai ir protingas išlaidas, Draudėjo patirtas mažinant žalą ar vykdant Draudiko nurodymus, Draudikas turi atlyginti neatsižvelgdamas į tai, kad atitinkamos priemonės nedavė teigiamo rezultato;
  - 49.2 apie gaisrą tuoj pat pranešti valstybinei priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai (jei yra įmonės vidinė priešgaisrinė tarnyba – šiai tarnybai, jei nebuvo būtina kviesti valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos), apie vagystę ir vandalizmą – policijai, apie sprogimą, avariją – atitinkamai avarinei tarnybai;
  - 49.3 atlikti visus būtinus veiksmus, siekiant nustatyti įvykio aplinkybes ir už žalą atsakingus asmenis;
  - 49.4 tuoj pat, vėliausiai per 5 (penkias) darbo dienas nuo tada, kai sužinojo apie įvykį, pranešti apie įvykį Draudikui;
  - 49.5 išsaugoti po įvykio likusį turtą ar jo liekanas, kol atvyks Draudiko atstovas, o Draudiko atstovui atvykus parodyti sugadintą turtą arba jo liekanas, nebent Draudikas nurodo, kad tai nėra būtina. Jei Draudikas per apžiūrą ar po jos duoda nurodymus dėl tolesnio turto ar liekanų saugojimo, Draudėjas juos privalo vykdyti. Draudėjo dėl turto ar liekanų saugojimo patirtos išlaidos įtraukiamos į nuostolio sumą;
  - 49.6 sudaryti sunaikinto, sugadinto ar prarasto apdrausto turto sąrašą, jame nurodyti to turto draudimo vertę, buvusią prieš pat įvykį, ir pateikti jį Draudikui. Draudikas turi teisę dalyvauti sudarant šį sąrašą;
  - 49.7 pateikti Draudikui visus kitus turimus dokumentus, galinčius padėti nustatyti turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastis;
  - 49.8 pateikti Draudikui visus turimus dokumentus, pagrindžiančius nuostolio dydį: statybų (remonto) sąmatas, atliktų darbų priėmimo aktus, sąskaitas ir kt.;
  - 49.9 suteikti Draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę nevaržomai tirti įvykio priežastis ir aplinkybes, nuostolių dydį (taip pat patikrinti turto apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kitus dokumentus).
50. Jeigu Draudėjas nedelsdamas nepranešė policijai apie turtą, dingusį per draudžiamąjį įvykį, arba nepateikė / atsisakė skundo, pareiškimo ar reikalavimo, pagal kurį būtų galima pradėti ikiteisminį tyrimą dėl šio įvykio aplinkybių ir kaltininkų nustatymo, Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką už šį turtą.
51. Draudėjas privalo padėti Draudikui ir kompetentingoms institucijoms nustatyti įvykio priežastis ir aplinkybes.
52. Draudėjas privalo pateikti Draudikui visą turimą informaciją, kuri yra būtina, ir bendradarbiauti, kad Draudikas galėtų tinkamai įgyvendinti jam perėjusią reikalavimo teisę.
53. Jeigu Draudėjas atgavo turtą ar atsakingas už žalą asmuo atlygino nuostolius po to, kai už jį buvo išmokėta draudimo išmoka, Draudėjas privalo apie tai informuoti Draudiką per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų ir:
- 53.1 per 15 (penkiolika) kalendorinių dienų nuo turto atgavimo dienos grąžinti Draudikui draudimo išmoką. Jeigu atgautas turtas yra sugadintas, Draudikas privalo atlyginti remonto išlaidas pagal draudimo sutarties sąlygas arba
  - 53.2 draudimo išmoka negrąžinama, o Draudikui pareikalavus Draudėjas privalo perduoti atgautą turtą Draudikui.
54. Draudėjas privalo pateikti Draudikui visus turimus dokumentus ir informaciją apie draudžiamąjį įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį. Draudiko reikalavimu Draudėjas taip pat privalo pateikti dokumentus apie draudžiamąjį įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį, kuriuos jis turi teisę gauti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka. Draudimo išmokai gauti Draudėjas privalo pateikti:
- 54.1 prašymą išmokėti draudimo išmoką, kuriame nurodyta įvykio data, pranešimo apie įvykį Draudikui data, aplinkybės, liudytojai, įvykio priežastys, jei jos Draudėjui žinomos, nuostolio dydis, kokiai institucijai buvo pranešta apie įvykį;
  - 54.2 sunaikinto, sugadinto ar prarasto turto sąrašą, kuriame nurodytas turto pavadinimas, įsigijimo metai, kaina, nusidėvėjimas, liekanų vertė, atkūrimo (remonto) kaina;
  - 54.3 sąmatas, sąskaitas, PVM sąskaitas faktūras, mokėjimo pavedimus, pagrindžiančius nuostolio dydį, taip pat turto gelbėjimo, liekanų sutvarkymo, sąmatų parengimo ir kitas išlaidas, už kurias mokama draudimo išmoka;
  - 54.4 buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės duomenis apie turto vertę prieš pat draudžiamąjį įvykį;
  - 54.5 jei turtas sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl vagystės, apiplėšimo ar vandalizmo, Draudėjas papildomai privalo pateikti:
    - 54.5.1 dokumentus iš policijos, patvirtinančius turto praradimą, sunaikinimą ar sugadinimą;
    - 54.5.2 objekto apsaugos sutartis, jei tokios buvo sudarytos.
- Tai yra preliminarus dokumentų sąrašas. Draudikas turi teisę reikalauti kitų dokumentų, nenurodytų sąrašė, jei tai reikalinga įvykio aplinkybėms ar nuostolio dydžiui nustatyti.
55. Minėtas Draudėjo pareigas taip pat gali atlikti Draudėjo darbuotojas arba kitas įgaliotas asmuo. Visi šių Draudimo taisyklių nurodymai, skirti Draudėjui, yra privalomi ir Draudėjo darbuotojams ar įgaliotiems asmenims. Draudėjas laikomas atsakingu už draudimo sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigas, kylančias iš draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia Draudėjo darbuotojai ar įgalioti asmenys, veikiantys kaip Draudėjo atstovai.
56. Draudikas įsipareigoja:
- 56.1 įvykus draudžiamajam įvykiui, šiose Draudimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais išmokėti draudimo išmoką;
  - 56.2 gavęs pranešimą apie įvykį, ne vėliau kaip per 5 (penkias) darbo dienas atvykti apžiūrėti įvykio vietas arba raštu pateikti instrukcijas Draudėjui dėl tolesnių veiksmų tiriant įvykį;
  - 56.3 pakeisti draudimo sutarties sąlygas ar perskaičiuoti draudimo įmoką, jeigu draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, ir dėl draudimo rizikos sumažėjimo Draudėjas reikalauja pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Jeigu Draudikas tokiu atveju nesutinka keisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos, Draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
57. Draudiko teisės:
- 57.1 tikrinti Draudėjo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį vykdymą;
  - 57.2 reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką šiais atvejais:

- 57.2.1 jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad Draudėjas dėl neatsargumo nepateikė šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 24 punkte nustatytos informacijos, Draudikas privalo ne vėliau kaip per 2 (du) mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jeigu Draudėjas atsisako tai padaryti arba (ir) per 1 (vieną) mėnesį neatsako į pateiktą pasiūlymą, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama Draudėjui įvykdžius Draudimo taisyklių bendrosios dalies 24 punkte nustatytą pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta Draudėjui, jeigu jis būtų įvykdęs šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 24 punkte nustatytą pareigą, santykiui;
- 57.2.2 gavus pranešimą apie draudimo rizikos padidėjimą. Jeigu Draudėjas tokiu atveju nesutinka keisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, Draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms;
- 57.3 įgyvendinant savo teises, remtis tuo, kad Draudėjas neįvykdė pareigos tinkamai pranešti Naudos gavėjui ar Apdraustajam apie sudarytą draudimo sutartį ir šių asmenų pareigas;
- 57.4 panaudoti Draudėjo duomenis (vardą, pavardę, asmens kodą, adresą, jei Draudėjas yra fizinis asmuo; juridinio asmens kodą, buveinės adresą, bendrovės rekvizitus, buveinės, turto adresą ir pan.) siekiant gauti informacijos apie apdraustą turtą iš VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko.

Draudimo sutarties nutraukimo ir pasibaigimo terminai

58. Draudimo sutartis pasibaigia, jei šalis susitaria ją nutraukti, arba ji nutraukiama Lietuvos Respublikos teisės aktuose ar šiose Draudimo taisyklėse nustatyta tvarka.
59. Draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį Draudėjui pažeidus esmines draudimo sutarties sąlygas ar iš esmės pasikeitus aplinkybėms, apie tai informavęs Draudėją prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų. Esminiai draudimo sutarties pažeidimai ar iš esmės pasikeitusios aplinkybės, dėl kurių gali būti nutraukta draudimo sutartis, yra:
- 59.1 draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimas laiku. Tokiu atveju draudimo sutartis nutraukiama Draudimo taisyklių bendrosios dalies 31 punkte nustatyta tvarka;
- 59.2 nepranešimas apie kitą draudžiamą turto draudimo sutartį su kitu draudiku nuo tų pačių rizikos rūšių;
- 59.3 nurodymų Draudėjui dėl draudimo rizikos mažinimo, nustatytų draudimo sutartyje, nevykdymas;
- 59.4 Draudiko rastų trūkumų nepašalinimas laiku, kaip nustatyta Draudimo taisyklių bendrosios dalies 47 punkte;
- 59.5 nepranešimas apie draudimo rizikos padidėjimą, kaip nustatyta Draudimo taisyklių bendrosios dalies 42 punkte.
60. Draudimo sutartis nutraukiama Draudikui išsiuntus apie tai pranešimą Draudėjui. Jei yra Apdraustasis ar Naudos gavėjas, Draudikas pranešimą apie draudimo sutarties nutraukimą turi išsiųsti ir Apdraustajam ar Naudos gavėjui.
61. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet koku atveju, apie tai informavęs Draudiką prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų. Jeigu Draudėjas nutraukia draudimo sutartį prieš terminą, Draudėjui gražinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo bei vykdymo išlaidas (iki 25 % gražintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 150 Lt) ir pagal sutartį išmokėtų draudimo išmokų sumas.
62. Visoms rizikoms, kurių draudimas neatitinka ar tampa nesuderinamas su Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos ar Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) taikomais prekybos apribojimais, draudimais arba sankcijomis, draudimo apsauga nustoja galioti nuo dienos, kai įsigalioja minėti apribojimai, draudimai arba sankcijos. Tuo atveju, jeigu taikytini Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos ar JAV taikomi apribojimai, draudimai ar sankcijos toliau tiesiogiai ar netiesiogiai trukdys Draudikui teikti draudimo paslaugas pagal sudarytas sutartis, Draudikas turi teisę nutraukti šias sutartis raštu pranešęs Draudėjui. Sutartis nutraukiama po 14 (keturiolika) dienų

nuo tos dienos, kai Draudėjas gauna pranešimą apie sutarties nutraukimą. Tuo atveju, kai pranešimo pristatyti neįmanoma (arba pranešimas nepasiekia adresato) dėl komunikacijos (susisiekimo) priemonių darbo sutrikimo, laikoma, kad pranešimas apie sutarties nutraukimą yra gautas tuomet, kai tik jis buvo išsiųstas arba buvo ketinama jį išsiųsti.

Nuostolio nustatymo tvarka

63. Turtas laikomas *sugadintu*, jei jį įmanoma ir ekonomiškai tikslinga remontuoti. Turtas laikomas *sunaikintu*, jeigu jo remontas negalimas dėl objektyvių priežasčių arba ekonominiu požiūriu nėra tikslingas. Turto remontuoti ekonomiškai netikslinga, jei būtinosios turto remonto išlaidos yra lygios arba viršija sugadinto turto draudimo vertę (naują atkuriamąją ar likutinę vertę, priklausomai tuo ko, kokia vertė turtas buvo draustas). Turtas laikomas *prarastu*, jei po draudžiamąjo įvykio nėra išlikę jo liekanų. Remonto išlaidomis nelaikomos išlaidos, kurios būtų patirtos, jei nebūtų draudžiamąjo įvykio, t. y. išlaidos už turto priežiūrą, einamąjį remontą ir pan.
64. Nuostoliu laikoma:
- 64.1 kai turtas apdraustas nauja atkuriamąja verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sugadintas – turto remonto kaina, bet ne daugiau kaip turto nauja atkuriamoji vertė nuostolio skaičiavimo dieną;
- 64.2 kai turtas apdraustas nauja atkuriamąja verte ir dėl draudžiamąjo įvykio yra sunaikintas ar prarastas – analogiško turto įsigijimo, pagaminimo, pastatymo toje vietovėje kaina, įtraukiant projektavimo, montavimo, statymo išlaidas nuostolio skaičiavimo dieną;
- 64.3 kai turtas apdraustas likutine verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sugadintas – turto remonto kaina dalimi, lygia santykiui tarp turto likutinės vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį ir naujos atkuriamosios vertės. Turto remonto kaina negali viršyti turto likutinės vertės nuostolio skaičiavimo dieną;
- 64.4 kai turtas apdraustas likutine verte ir dėl draudžiamąjo įvykio yra sunaikintas ar prarastas – turto likutinė vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet neviršijant kito / analogiško turto įsigijimo, pagaminimo ar pastatymo kainos nuostolio skaičiavimo dieną;
- 64.5 kai sugadintas, sunaikintas ar prarastas atsargos – atsargų savikaina ar įsigijimo vertė, bet ne daugiau nei analogiškų atsargų vidutinė pardavimo (rinkos) kaina įvykio dieną;
- 64.6 kai sugadinta, sunaikinta, prarasta kompiuterinė įranga, kuriai analogiška jau nebegaminama ar nepardavinėjama, tuomet nuostolis apskaičiuojamas taikant 20 % metinį nusidėvėjimą nuo praeitų metų likutinės vertės (apskaičiuotos pagal šį 64.6 punktą), pradedant skaičiuoti nuo antrųjų metų. Pirmaisiais nusidėvėjimo skaičiavimo metais nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo turto įsigijimo vertės;
- 64.7 kai sunaikinami ar prarandami gryniesi pinigai – sunaikintų, prarastų pinigų suma pagal oficialųjį Lietuvos banko nustatytą kursą draudimo išmokos mokėjimo dieną;
- 64.8 kai sunaikinamos ar sugadinamos vertybės, muzikos instrumentai, kiti unikalūs daiktai, nuostolis įvertinamas pagal ekspertų išvadą;
- 64.9 nuostolis už duomenų ar duomenų bazių atkūrimą apskaičiuojamas remiantis darbo valandų skaičiumi, reikalingu jiems atkurti.
65. Jei turto (atskiro daikto) likutinė vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį mažesnė nei 50 % jo naujos atkuriamosios vertės, tokio turto (atskiro daikto) nuostolis apskaičiuojamas ir draudimo išmoka mokama remiantis šio turto likutine verte, nebent draudimo sutartyje būtų nustatyta, kad ši sąlyga negalioja.
66. Jei įrenginiai buvo įsigyti nenaui arba jei įvykio dieną buvo senesni nei 10 metų, šių įrenginių patirtas nuostolis apskaičiuojamas ir draudimo išmoka mokama remiantis įrenginių likutine verte, t. y. išskaičiuojant nusidėvėjimą, nebent draudimo sutartyje būtų nustatyta, kad ši sąlyga negalioja.
67. Į nuostolio sumą įtraukiamos visos protingos ir ekonomiškai pagrįstos išlaidos, padarytos siekiant užkirsti kelią nuostoliams arba (ir) juos sumažinti, saugoti turtą, ir kitos išlaidos, reikalingos draudžiamąjo įvykio priežastims ir nuostolio dydžiui nustatyti, visos išlaidos, patirtos vykdant Draudiko nurodymus, liekanų šalinimo išlaidos, kaip apibrėžta 6.4 punkte, taip pat išlaidos, atsirandančios

dėl to, kad dėl apdrausto turto, sunaikinto, sugadinto ar prarasto dėl draudžiamąjį įvykių, atkūrimo, įsigijimo reikia perkelti, pakeisti arba saugoti kitą apdraustą turtą.

68. Jei turtas sunaikintas, nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamąjį įvykių išlikusią turto vertę (liekanų vertę).

69. Pridėtinės vertės mokestis (PVM), sumokėtas už atliktus darbus, įsigytas medžiagas ar pan. išlaidas, susijusias su draudžiamąjį įvykių, į nuostolio sumą įtraukiamas tik tada, kai jis yra įtrauktas į turto draudimo vertę sudarant sutartį ir negali būti sugrąžintas iš biudžeto, o Draudėjas pateikia pranešimą apie tai ir nurodo, kokiais Lietuvos Respublikos teisės aktais remiantis tai negali būti padaryta.

70. Tuo atveju, jeigu įvykis draudimo sutartyje numatytas draudžiamasis įvykis ir Draudikas turės pareigą išmokėti draudimo išmoką, jis, apskaičiuodamas draudimo išmokos dydį, iš nuostolių sumos, be viso to, kas numatyta sudarytoje draudimo sutartyje, taip pat išskaičiuos Draudėjo patirtus nuostolius, tiesiogiai susijusius su tuo, kad dalis turto pagal VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašą yra įrašyta į nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, ir šių nuostolių neatlygins, t. y. įvykus draudžiamajam įvykiui skaičiuojant draudimo išmoką į jos dydį nebus įtraukiama nuostolių dalis, susijusi su paveldosaugos, architektūrine ar kitokia ypatinga statinio verte.

Ekspertų dalyvavimas

71. Draudikas ir Draudėjas gali samdyti ekspertus ir remtis jų išvadomis, siekdami nustatyti įvykių priežastis ir nuostolio dydį. Jeigu Draudėjas ir Draudikas nesusitaria kitaip, ekspertais negali būti skiriami asmenys, kurie yra Draudiko arba Draudėjo konkurentai, turi su jais verslo ryšių, dirba pas konkurentus ar verslo partnerius.

Draudimo išmokos mokėjimas

72. *Draudimo išmoka* yra nuostolio, apskaičiuoto šiose Draudimo taisyklėse ar draudimo sutartyje nurodyta tvarka, suma, įvertinant dvigubą draudimą, draudimą padidintomis sumomis arba (ir) nevisišką draudimą ir kitus draudimo išmokos mažinimo pagrindus, nustatytus šiose Draudimo taisyklėse arba (ir) draudimo sutartyje, ir atėmus išskaitą.

73. Jeigu turtas buvo apdraustas nauja atkuriamąja verte, draudimo išmoka mokama remiantis turto nauja atkuriamąja verte tik tuomet, kai Draudėjas (Naudos gavėjas) Draudikui įrodo ir dokumentais patvirtina, kad gautą išmoką panaudos sugadinto turto remontui ar analogiškam (arba geresnės kokybės ar geresnių techninių charakteristikų) turtui pastatyti, įsigyti, pagaminti toje pačioje vietoje, arba gauna iš Draudiko raštišką sutikimą, kuriuo leidžiama vietoje per draudžiamąjį įvykį sugadinto, sunaikinto, prarasto turto pastatyti, įsigyti, pagaminti kitos rūšies ir kokybės turtą toje pačioje ar kitoje vietoje.

Neįvykdžius šios sąlygos, nuostolis apskaičiuojamas ir draudimo išmoka mokama remiantis turto likutine verte, kaip nurodyta Draudimo taisyklių bendrosios dalies 64.3–64.5 punktuose.

74. Draudikas turi teisę pasirinkti pastatyti, suremontuoti ar nupirkti kitą turtą, analogišką sugadintam, vietoj draudimo išmokos mokėjimo pinigais.

75. Draudimo išmoka už duomenų bazes, kompiuterines bylas, kompiuterių programas mokama tik jas atkūrus.

76. Draudėjas, jei to reikalauja Draudikas, privalo su Draudiku suderinti, kokia įmonė ar organizacija atliks sunaikinto, sugadinto, prarasto turto, už kurį turi būti mokama draudimo išmoka, projektavimo, statybos, gaminimo, remonto darbus. Draudikas turi teisę nemokėti tos draudimo išmokos dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo.

77. Draudimo išmoka mokama pervedimu į Draudėjo ar jo nurodyto asmens sąskaitą banke, išskyrus atvejus, nurodytus Draudimo taisyklių 74 punkte. Jei draudimo sutartyje nurodytas Naudos gavėjas, draudimo išmoka mokama Naudos gavėjui arba kitam jo nurodytam asmeniui.

Draudiko sprendimu draudimo išmoka gali būti mokama tiesiogiai statybos, remonto arba (ir) kitoms įmonėms bei organizacijoms už sunaikinto, sugadinto turto atstatymą, remontą, turto gelbėjimą, nuostolių mažinimą, įvykių tyrimą ir pan.

78. Draudimo išmoka turi būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) dienų nuo paskutinio draudžiamąjį įvykių faktui, aplinkybėms, pasekmėms bei nuostolio dydžiui reikšmingo dokumento gavimo. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą:

78.1 kol Draudėjas (Naudos gavėjas) pagrįs nuostolio dydį ir pateiks draudžiamąjį įvykį pagrindžiančius dokumentus, nurodytus Draudimo taisyklių bendrosios dalies 54 punkte;

78.2 jei dėl draudžiamąjį įvykių yra pradėtas ikiteisminis tyrimas ar teismo procesas – iki ikiteisminio tyrimo ar teismo proceso pabaigos, jeigu tyrimo ar proceso sprendimas turi reikšmę nustatant, ar įvykis yra draudžiamasis ir (arba) nuostolių dydį.

79. Jeigu įvykis yra draudžiamasis, o Draudėjas ir Draudikas nesusitaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pageidavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai (avansinę draudimo išmoką), jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsė ilgiau kaip 3 (tris) mėnesius.

80. Jeigu atsakingas už padarytą žalą asmuo atlygino nuostolį ar jo dalį, draudimo išmoka mokama atskaičius sumą, kurią Draudėjas gavo iš atsakingo už padarytą žalą asmens.

81. Išmokėjus draudimo išmoką, draudimo suma draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu lieka nepakitusi tik tuo atveju, jeigu Draudėjas įsigyja, pastato, pagamina, suremontuoja per draudžiamąjį įvykį sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą.

Draudimo išmokos nemokėjimas ir mažinimas

82. Draudimo išmoka nemokama, jeigu:

82.1 Draudėjas, su Draudėju susiję asmenys, Apdraustasis ar Naudos gavėjas bando suklaidinti Draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, kurie turi įtakos draudžiamąjį įvykių priežastims arba (ir) draudimo išmokos dydžiui nustatyti;

82.2 įvykis yra nedraudžiamasis.

Jei konkrečioje draudimo sutartyje nenurodyta kitaip, Draudikas neatlygina nuostolių pagal šiuos *bendrus nedraudžiamuosius įvykius* – turto sunaikinimą, sugadinimą ar praradimą dėl:

- a) žemės drebėjimo;
- b) karo veiksmų, ypatingosios padėties, diversijos, masinių riaušių, streiko, lokauto, radioaktyviosios spinduliuotės ar kitokio branduolinių energijos poveikio;
- c) terorizmo – asmens ar asmenų veiksmo, veiksmų arba grasinimų atlikti tokį veiksmą ar veiksmus politiniais, religiniais, ideologiniais ar panašiais tikslais, dėl kurių padaroma ar gali būti padaryta žala;
- d) sprogstamojo įtaiso, Draudėjo ar jo pavedimu veikiančio asmens naudojamo gamybos procese (vykdant kasybos, statybos, remonto, griovimo, išmontavimo ir pan. darbus), sprogimo;
- e) neišvengiamų natūralių procesų (mikroorganizmų, korozijos, rūdijimo, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo, grybelio, garavimo, svorio netekimo, struktūros, spalvos ar kvapo pasikeitimo ir pan.). Draudimo išmoka nemokama tik už turtą, sugadintą, sunaikintą ar prarastą tiesiogiai dėl šių procesų;
- f) grunto tyrimo arba (ir) projektavimo klaidų;
- g) klaidų statant, montuojant, rekonstruojant, renovuojant draudžiamą turtą, išskyrus atvejus, kai draudžiama pagal papildomą draudimo apsaugos sąlygą Nr. 301;
- h) brokuotų, netinkamų dalių, medžiagų, įrenginių naudojimo, jeigu Draudėjas apie šias aplinkybes žinojo ar privalėjo žinoti;
- i) pametimo, trūkumo, praradimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl draudžiamąjį įvykių;
- j) turto projektinės apkrovos sąmoningo viršijimo;
- k) elektros energijos, dujų, skysčių, šalčio, šilumos, kitų gamybai (veiklai) reikalingų elementų tiekimo nutrūkimo ar nepakankamo tiekimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl draudimo vietoje įvykusio draudžiamąjį įvykių, per kurį padaroma nuostolių tiesiogiai apdraustam turtui. Netiesioginiai nuostoliai nėra atlyginami;
- l) augalų, žiurkių, vabzdžių ar kitokių parazitų bei gyvūnų tiesioginio poveikio;
- m) įvykių, klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinę ar techninę priežiūrą vykstanti įmonė ar organizacija. Jeigu Draudėjas apdraustą turtą ar jo dalį pagamino pats, tai jis prilyginamas šiame punkte išvardytiems asmenims;
- n) lietaus, krušos, sniego, purvo, vandens ar vandens nešamų daiktų prasiskverbimo / įsiveržimo pro nesandariai ar nevisiškai uždarytus langus, lauko duris, orlaides, vėdinimo angas, kaminus ar nesandarias vietas pastato atitvarų konstrukcijose (plyšius,

skilimus, įtrūkimus, nepakankamą sujungimo vietų ar sienų hidroizoliaciją) ar kitas angas, išskyrus atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamąjį įvykių;

o) dėl kitų nedraudžiamųjų įvykių, išvardytų prie pasirinktų Draudimo apsaugos sąlygų.

83. Kol draudimo objekte arba (ir) draudimo vietoje nėra pabaigti statybos darbai, įskaitant apdailos, remonto, rekonstrukcijos darbus, draudimo apsauga galioja tik ugnies ir gamtinių jėgų rizikai. Statybos darbų vykdymo laikotarpiu Draudikas gamtinių jėgų padarytus nuostolius apmoka tik tokiu atveju, kai pastato pagrindinės konstrukcijos (išorinės ir vidaus sienos, pertvaros, perdangos) yra visiškai pastatytos, uždengtos ir visiškai sutvarkytas stogas, tinkamai įdėti visi langai ir durys, kitos angos atitvarų konstrukcijose visiškai uždengtos ir susandarintos. Jeigu įvykiu metu statybos darbai buvo faktiškai pabaigti, šis draudimo apsaugos apribojimas negalioja. Statybos darbų laikotarpiu taikoma 3000 Lt dydžio išskaita kiekvienam draudžiamajam įvykiui. Jei draudimo sutartyje numatyta didesnė išskaita, taikoma draudimo sutartyje nurodyta išskaita.

84. Draudimo apsaugos apribojimas nepanaikina Draudėjo pareigos pranešti Draudikui apie rizikos padidėjimą dėl statybos, remonto, rekonstrukcijos darbų, kaip numatyta Draudimo taisyklių bendrosios dalies 42 punkte.

85. Draudikas turi teisę mažinti draudimo išmoką arba jos nemokėti:

- 85.1 jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo tyčios;
- 85.2 jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo didelio neatsargumo, jei tai atskirai aptarta draudimo sutartyje;
- 85.3 jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl Draudėjo, Apdraustojo ar Naudos gavėjo veiksmų, kuriuos Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas padarė apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, toksinių, psichotropinių ar kitokių svaiginančių ar nuodijančių medžiagų;
- 85.4 jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas naudojo statybines mašinas ir (arba) mechanizmus, su kuriais neturėjo teisės dirbti, ir dėl to padarė žalą;
- 85.5 jeigu Draudėjas tyčia pateikė klaidingą informaciją, kuri galėjo nulemti Draudiko apsisprendimą sudaryti draudimo sutartį ar nustatyti draudimo sąlygas;
- 85.6 jeigu Draudėjas laiku nepranešė Draudikui apie draudžiamąjį įvykį;
- 85.7 jeigu Draudėjas apie gaisrą nedelsdamas nepranešė valstybinei priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai (jei yra įmonės vidinė priešgaisrinė tarnyba – šiai tarnybai, kai nebuvo būtina kviesti valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos), apie vagystę ar vandalizmą – policijai, apie sprogimą, avariją – avarinei tarnybai, taip pat kai nurodytos kompetentingos institucijos nepatvirtina įvykių;
- 85.8 jeigu Draudėjas nepranešė apie draudimo rizikos padidėjimą ir nuostolio ar jo padidėjimo priežastis yra Draudikui nepraneštos aplinkybės, padidinusios draudimo riziką;
- 85.9 jeigu Draudėjas atsisakė savo reikalavimo teisės arba jos įgyvendinti negalima dėl Draudėjo kaltės. Tokiais atvejais Draudikas visiškai arba iš dalies atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo ir turi teisę reikalauti grąžinti jau išmokėtą draudimo išmoką;
- 85.10 jeigu žala atsirado dėl to, kad Draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių ją sumažinti arba jos išvengti, kaip nustatyta Draudimo taisyklių bendrosios dalies 49.1 punkte;
- 85.11 jeigu Draudėjas nevykdo pareigų, nustatytų Draudimo taisyklių bendrosios dalies 40 ir 54 punktuose;
- 85.12 jei draudžiamąjį įvykiu metu netinkamai veikė arba neveikė draudimo sutartyje ar prašyme dėl draudimo sutarties sudarymo nurodytos konkrečios apsaugos priemonės, jeigu Draudėjas apie šias aplinkybes žinojo ar privalėjo žinoti;
- 85.13 kitais draudimo sutartyje arba (ir) Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais atvejais.

Netesybos už draudimo sutarties pažeidimus

86. Už pavėluotą piniginių prievolių įvykdymą Draudikas ir Draudėjas turi teisę reikalauti vienas iš kito Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų delspinigių.

Pranešimai

87. Bet koks pranešimas, kurį Draudikas ir Draudėjas perduoda vienas kitam, turi būti raštiškas:

- 87.1 įteikiamas Draudėjui, Draudikui ar jo įgaliojamam asmeniui arba teisėtam atstovui;
- 87.2 išsiunčiamas laišku, registruotu laišku Draudėjo, Draudiko adresu, nurodytu prašyme dėl draudimo sutarties sudarymo, draudimo sutartyje ar prašyme išmokėti draudimo išmoką, Draudiko ar Draudėjo pranešime apie buveinės adreso pakeitimą;
- 87.3 išsiunčiamas faksu, nurodytu draudimo sutartyje arba Draudėjo ar Draudiko pranešime apie fakso numerio pakeitimą;
- 87.4 išsiunčiamas elektroniniu paštu, nurodytu draudimo sutartyje, Draudėjo ar Draudiko pranešime apie elektroninio pašto adreso pakeitimą.

88. Pranešimo įteikimo data laikoma ta data, kurią gavėjas pranešimą gavo.

89. Jeigu Draudėjas ir Draudikas pranešimus siunčia paštu, pranešimo gavimo data nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą tokią teisę turinčios pašto įstaigos. Tais atvejais, kai nėra įrodymų apie dokumento gavimą paštu, terminai nustatomi pagal išsiuntimo datą (pridėjus tam pranešimui gauti reikalingą įprastą laiką), patvirtintą oficialiu pašto spaudu.

Pareiga saugoti informaciją

90. Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie Draudėją, Apdraustąjį ar Naudos gavėją, išskyrus Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas išimtis.

91. Informacija apie Draudėją, Apdraustąjį ar Naudos gavėją, Draudiko gauta vykdant draudimo sutartį, gali būti atskleista:

- 91.1 teismams, teisėsaugos ir kitoms kompetentingoms institucijoms Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytais atvejais;
- 91.2 teismui, nagrinėjančiam Draudėjo ir Draudiko ginčus;
- 91.3 perdraudikams, Draudiko akcininkų grupės įmonėms;
- 91.4 Draudiko samdomiems ekspertams, atstovams, konsultantams;
- 91.5 arbitražiniam teismui, nagrinėjančiam Draudėjo ir Draudiko ginčą, Draudėjo įgaliojamam atstovui;
- 91.6 esant Draudėjo sutikimui arba jo prašymui.

Saugumo reikalavimai

Saugumo reikalavimų taikymas

92. Draudėjas privalo laikytis šių saugumo (draudimo riziką mažinančių) reikalavimų ir užtikrinti, kad jų būtų laikomasi draudimo vietoje.

93. Turtu turi būti naudojamas pagal tiesioginę paskirtį, laikantis turto naudojimo instrukcijų, Lietuvos Respublikos teisės aktų ar vidaus norminių aktų reikalavimų.

Draudėjo veiksmai kilus pavojui

94. Draudėjui žinant arba turint pareigą žinoti, kad gali būti padaryta žala apdraustam turtui, dera imtis apdrausto turto apsaugos ir gelbėjimo veiksmų (pavyzdžiui, perkelti į saugią vietą atsargas arba apsaugoti pastatą, įrenginius, jeigu jiems gresia audra, kruša, vandens lygio pakilimas arba nuošliauža ir pan.).

95. Kilus gaisrui reikia užkirsti kelią ugnies plitimui, uždaryti duris, langus, ugniai atsparias duris ir liukus, jei tai įmanoma padaryti nerizikuojant Draudėjo ar jo atstovo sveikatai ir (arba) gyvybei.

96. Iškritus daug sniego ar dėl stipraus snygio kelias dienas iš eilės ant stogo susikaupus didesniais sniego sluoksniais, kuris gali kelti pavojų pastato ar jo dalių stabilumui, imtis priemonių nuvalyti sniegą nuo stogo.

Darbų draudimo vietoje vykdymas

97. Privažiavimo keliai, pravažiavimo vietos ir prieigos prie draudimo vietos, skirtos gaisro gesinimo ir gelbėjimo transportui bei personalui, taip pat vieta, iš kurios imamas vanduo gaisrui gesinti, turi būti neužstatyti ir turi būti užtikrinta galimybė jais naudotis ištisus metus.

98. Prieš pradėdant griovimo darbus draudimo vietoje ar greta jos būtina užtikrinti, kad griaunamas objektas būtų atjungtas nuo visų galimų elektros, dujų, vandens ir kitų tinklų. Tokiems griovimo

darbams privaloma gauti atitinkamų kompetentingų institucijų leidimus, jei tokių leidimų reikalaujama pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

99. Dirbant su itin degiomis arba sprogiomis medžiagomis, vykdant sprogdinimo darbus, vykdant darbus su ugnimi (tokius kaip suvirinimas, pjovimas, kaitinimas, šlifavimas, litavimas ir pan.) reikia laikytis Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų darbo su jomis reikalavimų ir naudojimosi instrukcijų.

100. Asmenys, vykdantys suvirimo darbus turi būti kvalifikuoti ir atestuoti, turintys leidimą vykdyti suvirinimo darbus. Suvirinimo aikštelė būtų tinkamai paruošta, pašalintos degios medžiagos, aplink suvirinimo vietą pastatyti nedegios medžiagos atitvėrimai, suvirinimo vietoje turi būti bent du gesintuvai. Pertraukų tarp suvirinimo metu, suvirinimo aikštelėje turi likti bent vienas žmogus, o kai suvirinimo darbai baigti, suvirinimo aikštelė išmontuojama, bent kelias valandas po suvirinimo darbų aplinka, kurioje buvo virinama – stebima.

Pirminės priešgaisrinės apsaugos priemonės

101. Draudimo vietoje privalo būti pirminės priešgaisrinės saugos priemonės pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Pirminės priešgaisrinės saugos priemonės turi būti tinkamos naudoti, laikomos matomoje ir prieinama vietoje, patikrintos ir pagal reikalavimus prižiūrimos.

102. Draudėjo darbuotojai turi būti išmokyti naudotis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.

Rūkymas

103. Rūkyti leidžiama tik tam skirtose vietose. Rūkyimo vietoje turi būti įrengtos nedegios peleninės. Jos turi būti reguliariai ištuštinamos.

Sandėliavimas

104. Jei draudžiamas turtas yra aptvertas tvora, ši tvora turi būti pakankamai tvirta, kad nenaudodami specialių įrankių pašaliniai asmenys negalėtų atidaryti vartų arba išgabenti apdrausto turto iš aptvertos teritorijos. Vartai ne darbo metu turi būti užrakinti.

105. Sandėliuojant atsargas teritorijoje, būtina atsizvelgti į jų degumą ir saugius sandėliavimo atstumus, siekiant apriboti galimybę plisti gaisrai.

106. Greta pastato sienų negalima sandėliuoti degių medžiagų, daiktų, mašinų arba įrenginių, išskyrus atvejus, kai tai neprieštarauja galiojantiems Lietuvos Respublikos teisės aktams.

107. Medžiagas, skysčius arba dujas galima naudoti ir sandėliuoti pagal gamintojo instrukcijas ir laikantis nustatytų saugumo reikalavimų bei kiekio apribojimų.

108. Jei gamyboje naudojamos ir (arba) sandėliuojamos sprogios medžiagos, kurias naudojant gali išsiskirti sprogios dulkės arba dujos, siekiant išvengti gaisro arba sprogo pavojaus, turi būti taikomos ypatingos apsaugos priemonės (ventiliacija, draudimas dirbti su atvira ugnimi).

109. Drėgmei jautrios atsargos turi būti sandėliuojamos taip, kad būtų apsaugotos nuo klimato poveikio ir nuo žemės paviršiaus kylančios drėgmės.

110. Ne patalpose sandėliuojamų medžiagų apdangalas turi būti atsparus krituliams ir pritvirtintas taip, kad užtikrintų vandens nutekėjimą ir atlaikytų iki 20 m/sek. vėją.

111. Patalpose sandėliuojamos atsargos turi būti pakeltos mažiausiai 12 cm virš grindų dangos.

Atliekos

112. Degios atliekos turi būti šalinamos iš gamybinių patalpų kiekvieną dieną pasibaigus darbo dienai arba pamainai.

113. Degios atliekos ir atliekų konteineriai turi būti laikomi saugiu atstumu (bent 3 (trys) metrai) nuo pastatų.

114. Tepaluotos, riebaluotos ar degių skysčių sumirkytos priemonės turi būti laikomos nedegiose talpyklose sandariai užsidarančiais dangčiais ir atskirai nuo darbo drabužių.

115. Pelenus, kuriuose gali būti žarijų, reikia laikyti pelenams skirtose urnose atskirai nuo kitų atliekų.

Įrenginių eksploatavimas

116. Eksploatuojant įrenginius, turi būti laikomasi gamintojo ar pardavėjo nurodymų. Reikia saugoti, kad įrenginiai nebūtų perkrauti. Draudžiama įrenginius naudoti ne pagal tiesioginę paskirtį.

117. Gamyboje ir statyboje naudojamų pneumatinių ir keliamųjų įrenginių techninę priežiūrą turi atlikti kompetentingos institucijos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.

118. Jeigu įrenginių darbo pertraukimas, nutrūkus elektros tiekimui, gali padaryti žalos apdraustam turtui (pavyzdžiui, apledėjimas, gedimas, vandens pakilimas ir pan.), įrenginiai turi būti aprūpinti sistemomis, užtikrinančiomis įrenginių darbą, kol bus atkurtas elektros tiekimas.

119. Patalpose, kuriose yra didesnis gaisro ar sprogo pavojus (A, B ir C kategorijos), negalima naudoti žiežirbas skleidžiančių įrenginių, mašinų arba instrumentų arba tokiuose įrenginiuose turi būti sumontuotos žiežirbų gaudyklės arba naudojant tokį įrenginį turi būti imamasi priemonių apsaugos priemonių, užtikrinančių saugų darbą su įrenginiu.

Saugumo reikalavimai naudojant dujas

120. Rūsiuose ir kitose patalpose, kur yra blogesnė natūrali ventiliacija, negalima be dirbtinės ventiliacijos naudoti dujas arba dujas išskiriančias medžiagas.

121. Pakeitus dujų balioną reikia patikrinti, ar neprateka dujos ir nėra galimybės susidaryti sprogiems dujų mišiniam.

122. Dujinių įrenginių, kurie neskirti nuolat dirbti, baliono arba vamzdžio sklendė (kranelis, čiapas), kai įrenginys nedirba, turi būti užsuktas.

123. Esant bent menkiausiai dujų nuotėkiui, negalima dirbti su ugnimi, kibirkščiuojančiais prietaisais ir elektros įrenginiais. Reikia iškart nustatyti nuotėkio vietą, ją susandarinti ir kruopščiai išvėdinti patalpas.

124. Atsarginiai ir nenaudojami dujų balionai turi būti laikomi atskiroje dujų balionams laikyti skirtoje ugniai atsparioje sekcijoje arba mažiausiai 15 (penkiolika) metrų atstumu nuo darbo zonos arba ne pastate, jeigu darbai yra užbaigti.

Elektros instaliacija

125. Elektros instaliaciją gali įrengti ir prižiūrėti tik atitinkamą kvalifikaciją turintys asmenys.

126. Elektros instaliacija turi būti saugiai įrengta ir apsaugota nuo galimo pažeidimo (atitverta sienelėmis arba apsaugota smūgiui atspariais vamzdžiais ir pan.).

127. Viršįtampiai jautrūs elektros prietaisai turi būti įžeminti ir apsaugoti prietaisais, apsaugančiais nuo elektros srovės svyravimų pagal įrenginių gamintojo reikalavimus bei jų eksploatavimo taisykles.

Šildymo ir kanalizacijos sistemos

128. Naudojant laikiną šildymo įrangą, reikia laikytis jos naudojimo instrukcijų ir saugumo reikalavimų.

129. Elektrinės voryklės, orpūtės ir kaitinimo spiralės gali būti naudojamos tik esant nuolatinei priežiūrai.

130. Turi būti užtikrintas šilumą perduodančių laidininkų saugumas vamzdžiuose atitinkamai juos izoliuojant, dengiant apsauginiais tinklais arba kitokia danga, siekiant išvengti degių medžiagų užsidegimo.

131. Apdraustų pastatų ar pastatų, kuriuose laikomas apdraustas turtas, kanalizacijos vamzdiniai turi būti reguliariai prižiūrimi. Jei anksčiau yra buvę nuostolių dėl kanalizacijos lygio pakilimo ar yra pasikartojantys kanalizacijos lygio kilimo atvejai, vamzdynuose būtina įrengti atbulinius vožtuvus.

Raktų, įėjimo kortelių, pultų ir kodų laikymas

132. Raktai, asmeninės kortelės ir signalizacijos bei įėjimo kodai turi būti laikomi tokioje vietoje ir tokiu būdu, kuris neleistų jais pasinaudoti tretiesiems asmenims.

133. Jeigu raktas arba asmeninė kortelė dinga arba atiteko pašaliniam asmeniui, iškart turi būti pakeista arba perkoduota signalizacija arba įėjimo kodas ir pakeistas asmeninės kortelės kodas. Pašalinis asmuo – tai asmuo, neturintis teisės turėti rakto arba asmeninės kortelės.

134. Atleidžiant asmenį, turėjusį teisę patekti į draudimo vietą (pastatą, patalpą ar teritoriją) arba jam šias teises apribojus, iš tokio asmens turi būti paimitos priemonės, leidžiančios patekti į draudimo vietą (raktai, asmeninės kortelės, leidimai, signalizacijos ir (arba) įėjimo kodai ar pan.), arba patekimo priemonės atitinkamai pakeistos.

Įsilaužimo aptikimo ir signalizavimo, gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemų reikalavimai

135. Patalpos langai ir kitos angos, pro kurias galima patekti vidun, išeinant turi būti uždaromos ir užrakinamos taip, kad nebūtų įmanoma patekti vidun nesulaužius spynų, konstrukcijų arba nepavartojus prievartos.

136. Įsilaužimo aptikimo ir signalizavimo (toliau – apsauginės signalizacijos) sistema turi būti naudojama taip, kad asmeniui neteisėtai įėjus į patalpą, iš jos išėjus ir pagrobus turtą suveiktų signalizacija ir būtų perduotas pavojaus signalas.

137. Kai yra įdiegta signalizacijos įranga, reikia užtikrinti, kad ji būtų tinkama eksploatuoti (t. y. kad kilus pavojui ji suveiktų ir pavojaus signalas būtų perduotas saugos bendrovei arba kitam visą parą būdinčiam postui) ir būtų įjungžiama išeinant iš turto draudimo vietos.

138. Gaisro aptikimo ir signalizavimo (toliau – priešgaisrinės signalizacijos) sistema turi būti išvedžiota taip, kad kilus gaisrui nebūtų sugadinta instaliacija prieš perduodant signalą apie gaisrą.

139. Apsauginės signalizacijos klaviatūra turi būti įrengta taip apsaugotoje vietoje, kad pašaliniai negalėtų pamatyti, kaip tokios signalizacijos vartotojas įveda kodą.

140. Apsauginės signalizacijos daviklio veikimo zona negali būti ribojama (pavyzdžiui, prieš daviklį pastatomos lentynos arba spintos, prekės sukraunamos taip, kad daviklio veikimas neapripija visos patalpos ir pan.).

141. Apsauginės ir priešgaisrinės signalizacijos akumulatoriai arba kiti maitinimo elementai turi būti tikrinami vadovaujantis jų gamintojo arba pardavėjo instrukcijomis.

142. Turi būti reguliariai atliekama apsauginės ir priešgaisrinės signalizacijos įrangos techninė priežiūra pagal gamintojo arba pardavėjo instrukcijas, signalizacijų valdymo pultuose rodomi sistemos ar atskirų zonų gedimai nedelsiant šalinami.

143. Asmuo, atliekantis apsauginės ir priešgaisrinės signalizacijos įrangos techninę priežiūrą, privalo turėti tinkamą kvalifikaciją pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus.

144. Išeinant iš turto draudimo vietos, reikia patikrinti, kad iš turto draudimo vietos būtų išėję visi pašaliniai asmenys.

Veiksmai įsijungus signalizacijai

145. Suveikus įsilaužimo ar gaisro aptikimo sistemoms ir gavus signalą, Draudėjas arba jo atstovas privalo nedelsdamas atvykti į draudimo vietą, kruopščiai apžiūrėti visas patalpas, kuriose yra apdraustas turtas, iš vidaus, taip pat visą draudimo vietą iš išorės ir užtikrinti tolesnę apsaugą.

146. 145 punkte nurodytus įsipareigojimus reikia įvykdyti ir tuo atveju, jei apžiūrėjus turto draudimo vietą iš išorės (taip pat ją apžiūrėjus apsaugos bendrovės darbuotojams) įsilaužimo pėdsakų ir kitų išorinių pažeidimų nenustatyta. Nuodugnus turto draudimo vietos patikrinimas būtinas tam, kad būtų galima aptikti užslėptus gaisro šaltinius arba galbūt pasislėpusius įtartinus asmenis, kurie išvykus apsaugos bendrovės darbuotojams galėtų įvykdyti suplanuotą vagystę.

Draudimo vietos patikrinimas pasibaigus darbo laikui

147. Pasibaigus darbo laikui, draudimo vietą būtina patikrinti ir įsitikinti, kad:

- visos spynos yra užrakintos;
- įjungtos apsauginės ir priešgaisrinės signalizacijos sistemos, jei tokios yra;
- nustatyta tvarka pašalintos atliekos.

Baigiamosios nuostatos

148. Jei draudimo sutartyje draudimo sumos, išskaitos, draudimo įmokos ar kitos sumos nurodytos kita valiuta nei litai, atitinkami mokėjimai pagal draudimo sutartį daromi litais pagal mokėjimo dieną galiojantį oficialų Lietuvos banko nustatytą lito ir atitinkamos valiutos kursą.

149. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, gavęs atitinkamos kompetentingos institucijos, vykdančios draudimo priežiūrą, leidimą. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas Draudikas privalo informuoti Draudėją prieš 2 (du) mėnesius, jeigu draudimo sutartyje nenustatytas ilgesnis laikotarpis. Draudėjui nesutinkant su Draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar

kitiems draudikams, draudimo sutartis nutraukiama tokia pačia tvarka, kaip ir Draudėjui nutraukiant draudimo sutartį prieš terminą (kaip nustatyta Draudimo taisyklių bendrosios dalies 61 punkte).

150. Tarp Draudėjo ir Draudiko kilę ginčai sprendžiami taikiai derybų būdu. Nepavykus ginčo išspręsti taikiai, jis sprendžiamas teismuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka.

151. Jei šiose Draudimo taisyklėse kas nors nenumatyta, draudimo sutarties šalys vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės aktais.

152. Draudimo sutarties šalys, sudarydamos draudimo sutartį, gali papildyti šias taisykles, arba susitarti dėl kitų, nei nurodytos šiose Draudimo taisyklėse, sąlygų taikymo.

„If P&C Insurance AS“ filialas
Filialo Lietuvoje direktorė
Žaneta Stankevičienė

Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 201 KOMPLEKSINIS (VISŲ RIZIKŲ) DRAUDIMAS

201.1 Draudžiamieji įvykiai

Draudžiamasis įvykis yra apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl bet kokių atsitikimų, staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus atsitikimus, nurodytus šios draudimo apsaugos sąlygos 201.2 punkte.

201.2 Nedraudžiamieji įvykiai:

Nedraudžiamieji įvykiai – turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl:

- a) lietaus, sniego, kitokių kritulių ar audros, turtui, laikomam ne patalpose, išskyrus atvejus, kai šis turtas yra pritaikytas naudoti ar saugoti lauke, stoginėse, atviruose priestatuose, statiniuose, dengtuose tik audiniais, plastikine plėvele ar pan. medžiaga;
- b) grobimo, išskyrus vagystę įsilaužus bei plėšimą.
Vagystė įsilaužus – turto pagrobimas įsilaužus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpyklą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją; turto iš užrakintos patalpos prieš jos užrakinimą į ją įsigavus ar ten pasislėpus; taip pat turto pagrobimas įsibrovus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpyklą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją panaudojus padirbtą raktą ar tikrą raktą, kuris pagrobtas vagystės įsilaužus arba plėšimo metu, bet tik tais atvejais, kai apie šį įvykį pranešta policijai.
Plėšimas – turto pagrobimas pavartojus fizinį smurtą ar grasinant jį pavartoti tuo pat arba kitaip atimant galimybę Draudėjui ar jo atstovui priešintis. Draudėjo atstovais šiuo atveju laikomi asmenys, kuriems Draudėjas pavedė vežti apdraustą turtą, saugoti draudimo vietą (patalpas, teritoriją) ar apdraustą turtą.
Grobimas – bet koks neteisėtas, neatlygintinas svetimo turto (apdrausto turto) paėmimas iš teisėto valdytojo, turint tikslą juo naudotis ar disponuoti kaip savu;
- c) sukčiavimo, turto prievartavimo, pasisavinimo, iššvaistymo;
- d) turto vidaus gedimų, kai žala atsiranda ne dėl išorinių jėgų poveikio; taip pat neatlyginami nuostoliai, kuriuos sukelia kito turto vidaus gedimai;
- e) duomenų dingimo ar vagystės, išskyrus atvejus, kai turtas, kuriame laikomi duomenys, ar duomenų laikmenos sunaikinami, sugadinami ar prarandami dėl draudžiamojo įvykio;
- f) turto slėgio, kai per ilgą laiką susikaupęs sniegas savo svoriu sugadina ar sunaikina apdraustus pastatus ar apdraustuose pastatuose esantį turtą, išskyrus atvejus, kai dėl stipraus snygio per 24 val. ar trumpesnį laiką iškrinta 20 mm ar daugiau kritulių;
- g) potvynio, kuris draudimo vietoje yra numatomas ir dažnai besikartojantis, t. y. pagal daugiamečius statistinius duomenis konkrečioje vietovėje pasitaikė daugiau nei 1 kartą per pastaruosius 10 metų;
- h) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 82.2 punkte.

Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 202 DRAUDIMAS NUO UGNIES

202.1 Draudžiamieji įvykiai

Draudžiamasis įvykis yra apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių staigių ir netikėtų atsitikimų įvykusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu:

- gaisro ir dūmų* – ugnies atsiradimo ne šiam tikslui skirtame židinyje, dūmų ar suodžių, staigiai ir netikėtai išsiveržusių iš gaisro vietos; taip pat Draudėjui atlyginami nuostoliai, susiję su gaisro gesinimu;
- žaibo trenkimo* – tiesioginės žaibo iškvos į apdraustą turtą, sukėlusios gaisrą ar sprogimą. Taip pat atlyginami nuostoliai, kai dėl tiesioginio žaibo trenkimo medžiai, pastatai, įrenginiai ir pan. ar jų dalys užvirsta ant apdrausto turto ir jį sugadina ar sunaikina;
- sprogimo* – dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįsto staigaus jėgos pasireiškimo, kuri sugadina ar sunaikina apdraustą turtą;
- valdomų (arba dėl gedimo, avarijos, klaidingų piloto veiksmų ir pan. tapusių nevaldomų) skraidymo aparatų, jų dalių, krovinių užkritimo ar atsitreškimo.*

202.2 Nedraudžiamieji įvykiai

Nedraudžiamieji įvykiai – turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl:

- a) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 82.2 punkte;
- b) subatmosferinio slėgio ir sprogimo įrenginių vidaus degimo varikliuose, išskyrus atvejus, kai dėl šios priežasties gaisras išplito ir sugadino ar sunaikino kitą apdraustą turtą. Tokiu atveju atlyginami tik nuostoliai, sukelti kitiems apdraustiems objektams;
- c) netiesioginio žaibo poveikio, kai žaibo iškvos į apdraustą turtą patenka iš greta esančio daikto ar objekto, į kurį trenkė žaibas;
- d) elektros srovės poveikio elektros įrenginiuose (žaibo iškvos ar kitų šaltinių sukelti įtampos svyravimai, izoliacijos defektai, elektros trumpasis jungimas, gedimai), išskyrus atvejus, kai dėl šios priežasties kilo gaisras, kuris išplito ir sugadino ar sunaikino kitą apdraustą turtą;
- e) bet kokių kitų įvykių ar atsitikimų, neįvardytų kaip draudžiamieji pagal šios draudimo apsaugos sąlygos 202.1 punktą.

Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 203 DRAUDIMAS NUO GAMTINIŲ JĖGŲ

203.1 Draudžiamieji įvykiai

Draudžiamasis įvykis yra apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių atsitikimų, staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu draudimo vietoje:

- audros* – stipraus vėjo, kai vėjo greitis 20 m/sek. ir didesnis;
- potvynio* – sezoninio upių, ežerų, kanalų arba tvenkinių vandens išsiliejimo iš krantų;
- liūtis* – smarkaus lietaus, kai per 12 val. ar trumpesnį laiką iškrinta 50 mm ir daugiau kritulių;
- krušos* – ledo gabaliukų kritulių, kurie dažniausiai iškrenta šiltuoju metų laiku;
- sniego slėgio* – nebūdingo vietovei smarkaus snygio, kai per 24 val. ar trumpesnį laiką iškrinta 20 mm ar daugiau kritulių, o sniego storis padidėja 20 cm ar daugiau ir sniegas savo svoriu sugadina ar sunaikina apdraustus pastatus ar apdraustuose pastatuose esantį turtą;
- grunto slūgio* – vietovės taško absoliučiosios altitudės sumažėjimo dėl karstinių reiškinių;
- nuošliaužas* – liūtis ar audros sukulto uolienų masės atitrūkimo ir nuslinkimo šlaitu žemyn.

Kai draudimo vietoje negalima nustatyti vėjo greičio ar liūtis, krušos, sniego kiekio, išvada, jog apdraustas turtas sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl vėjo, liūtis, krušos ar sniego slėgio, daroma tada, kai Draudėjas įrodo, kad vėjas, liūtis, kruša ar sniego slėgis draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo kaip ir apdraustas turtas daiktams arba kad sugadinti apdraustą turtą galėjo tik vėjas, liūtis, kruša ar sniego slėgis. Jei draudimo vietos zonoje gamtinės jėgos nepadarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo kaip ir apdraustas turtas daiktams arba draudimo vietos zonoje nėra panašių pastatų ar daiktų, preziumuojama, jog draudimo vietoje hidrometeorologinių reiškinių kiekiniai parametrai buvo tokie, kokie užfiksuoti artimiausioje meteorologinės tarnybos stotyje, esančioje tame regione.

203.2 Nedraudžiamieji įvykiai

Nedraudžiamieji įvykiai – turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl:

- a) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 82.2 punkte;
- b) dėl lietaus, sniego, kitokių kritulių ar audros, turtui, laikomam ne patalpose, išskyrus atvejus, kai šis turtas yra pritaikytas naudoti ar saugoti lauke, stoginėse, atviruose priestatuose, statiniuose, dengtuose tik audiniais, plastikine plėvele ar pan. medžiaga;
- c) tirpstančio ar susikaupusio sniego slėgio, kai sniegas ant apdrausto turto susikaupia per ilgą laiką (ilgiau nei per 24 val.), sukeltų nuostolių;
- d) potvynio, kuris draudimo vietoje yra numatomas ir dažnai besikartojantis, t. y. pagal daugiamečius statistinius duomenis konkrečioje vietovėje pasitaikė daugiau nei 1 kartą per pastaruosius 10 metų;

- e) nuošliaužos ar grunto įgriuvimo, kurį sukelia vandentiekio arba kanalizacijos sistemų avarija ar kita žmogaus veikla;
- f) atsargų atitirpimo, atšilimo, perkaitimo ar kitokio sugadinimo dėl temperatūros pokyčių, kuriuos sukėlė šildymo / šildymo įrangos gedimas ar šios įrangos išsijungimas dėl audros metu nutraukto elektros ar šilumos energijos tiekimo;
- g) bet kokių kitų įvykių ar atsitikimų, neįvardytų kaip draudžiamųjų pagal šios draudimo apsaugos sąlygos 203.1 punktą.

Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 204 DRAUDIMAS NUO VAGYSTĖS

204.1 Draudžiamieji įvykiai

Draudžiamasis įvykis yra apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių atsitikimų, staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu:

vagystės įsilaužus – turto pagrobimas įsilaužus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpyklą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją; turto pagrobimas iš užrakintos patalpos prieš jos užrakinimą į ją įsigavus ar ten pasislėpus; taip pat turto pagrobimas įsibrovus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpyklą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją panaudojus padirbtą raktą ar tikrą raktą, kuris pagrobtas vagystės įsilaužus arba plėšimo metu, bet tik tais atvejais, kai apie šį faktą pranešta policijai;

plėšimo – turto pagrobimas pavartojus fizinį smurtą ar grasinant jį pavartoti tuoj pat arba kitaip atimant galimybę Draudėjui ar jo atstovui priešintis. Draudėjo atstovais šiuo atveju laikomi asmenys, kuriems Draudėjas pavedė vežti apdraustą turtą arba saugoti draudimo vietą (patalpas, teritoriją) ar apdraustą turtą; *vandalizmo įsibrovus* – apdrausto turto tyčinis sugadinimas ar sunaikinimas įsilaužimo būdu patekus į apdraustą patalpą.

Įrenginių ar atsargų, saugomų ne pastato viduje, vagystė įsilaužus laikoma draudžiamuoju įvykiu, jei į teritoriją, kurioje saugomas apdraustas turtas, įsibrauta sugadinus tvorą ar vartus arba išlaužus aptvertos teritorijos užraktą.

204.2 Nedraudžiamieji įvykiai

Nedraudžiamieji įvykiai – turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl:

- a) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 82.2 punkte;
- b) sukčiavimo, turto prievartavimo, pasisavinimo, iššvaistymo;
- c) apdrausto turto sugadinimo dėl vandalizmo neįsibrovus į apdraustą patalpą, trečiųjų asmenų neteisėtos veikos, nesusijusios su vagyste ar bandymu pavogti;
- d) grobimo – bet kokio neteisėto, neatlygintino apdrausto turto paėmimo iš teisėto valdytojo turint tikslą juo naudotis ar disponuoti kaip savu, kai nėra įsilaužimo ar plėšimo;
- e) paprastos vagystės, kuri įvykdoma neįsilaužus į patalpą ar aptvertą saugomą teritoriją (pavyzdžiui, vagystė iš parduotuvės vitrinės jos darbo metu, prekės išsinešimas nesumokėjus ir pan.);
- f) vagystės, kai apdraustas turtas pavagiamas iš transporto priemonės, kurioje buvo laikomas;
- g) gaisro, kilusio dėl vandalizmo po įsibrovimo;
- h) bet kokių kitų įvykių ar atsitikimų, neįvardytų kaip draudžiamųjų pagal šios draudimo apsaugos sąlygos 204.1 punktą.

Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 205 DRAUDIMAS NUO VANDENS RIZIKOS

205.1 Draudžiamieji įvykiai

Draudžiamasis įvykis yra apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl:

- a) vandens (garų, nuotekų), staiga ir netikėtai ne pagal paskirtį išsiveržusio dėl šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, ventiliacijos ar oro kondicionavimo sistemų avarijos (vamzdžių trūkimo, nusimovimo ar užšalimo) arba iš įrangos, užtikrinančios pastato funkcionavimą ar stacionariai prijungtos prie vandentiekio (pvz., skalbyklės, indaplovės ir pan.);
- b) vandens prasiveržimo iš Draudėjui nepriklausančių ar jo neekspluatuojamų gretimų patalpų dėl tose patalpose įvykusios

šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, ventiliacijos ar oro kondicionavimo sistemų avarijos arba kitokio staiga ir netikėtai vandens prasiveržimo;

- c) skysčio ištekėjimo iš automatinės gaisro gesinimo (sprinklerinės) įrangos.

205.2 Nedraudžiamieji įvykiai

Nedraudžiamieji įvykiai – turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl:

- a) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 82.2 punkte;
- b) netinkamo / nepakankamo patalpų šildymo, dėl kurio vamzdynuose užšąla vanduo, veikiamas žemos oro temperatūros, ir todėl yra pažeidžiama vandentiekio sistema, o išsiveržus vandeniui padaroma žala apdraustam turtui;
- c) vandens prasiveržimo dėl audros, potvynio, liūties, krušos, sniego tirpimo ar dėl šių priežasčių kilusio kanalizacijos / lietaus vandens nukreipimo sistemų vamzdynų užsikimšimo;
- d) vandens prasiveržimo į patalpas pro pastato išorines atitvarines konstrukcijas, šioms praleidžiant vandenį;
- e) skysčio ištekėjimo iš automatinės gaisro gesinimo įrangos per nesandarias vietas arba automatinei gaisro gesinimo įrangai nesuveikus ar suveikus atliekant montavimo, remonto, rekonstrukcijos darbus ar bandymus po šių darbų;
- f) skysčio ištekėjimo iš stacionariosios sistemos, prieš atiduodant ją eksploatuoti;
- g) šulinio ar vamzdžių užtvindymo dėl lietaus, poplūdžio ar potvynio;
- h) bet kokių kitų įvykių ar atsitikimų, neįvardytų kaip draudžiamųjų pagal šios draudimo apsaugos sąlygos 205.1 punktą.

Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 206 DRAUDIMAS NUO STIKLO DŪŽIO

206.1 Draudžiamieji įvykiai

Draudžiamasis įvykis yra apdraustų pastatų stiklinių (taip pat plastiko gaminių, naudojamų kaip stiklo pakaitalas – polikarbonatų, akrilinio plastiko ir pan.) konstrukcijų, esančių pastato viduje ir išorėje, ir jų tvirtinimo elementų sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl bet kokių atsitikimų, staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus atsitikimus, nurodytus šios draudimo apsaugos sąlygos 206.2 punkte.

206.2 Nedraudžiamieji įvykiai

Nedraudžiamieji įvykiai – pastatų stiklinių konstrukcijų ir jų tvirtinimo elementų sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl:

- a) statybos / montavimo darbų, atliekamų apdraustame turte;
- b) darbų, susijusių su stiklo apdirbimu (pavyzdžiui, dažymo, poliravimo, spalvinimo, tamsinimo ir pan.);
- c) klaidų, atliekant įstiklinimo darbus, arba nekokybiško stiklo naudojimo;
- d) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 82.2 punkte.

Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 207 DRAUDIMAS DĖL TREČIŲJŲ ASMENŲ NETEISĖTOS VEIKOS

207.1 Draudžiamieji įvykiai:

Vandalizmas – apdrausto turto tyčinis sugadinimas ar sunaikinimas.

Transporto priemonės atsitrengimas – apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl trečiųjų asmenų valdomos motorinės transporto priemonės, skirtos važiuoti keliu ir kroviniams ir (arba) keleiviams vežti arba kitoms transporto priemonėms vilkti, užvažiavimo ar atsirėmimo į apdraustą turtą.

Draudėjas privalo, jei to reikalaujama pagal Kelių eismo taisykles, apie transporto priemonės atsitrengimą pranešti policijai. Bet koku atveju transporto priemonės atsitrengimą turi patvirtinti kompetentinga institucija.

207.2 Nedraudžiamieji įvykiai

Nedraudžiamieji įvykiai – turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl:

- a) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 82.2 punkte;
- b) transporto priemonės atsitrenkimo, kurį padaro ne tretieji asmenys pagal Draudimo taisyklių bendrosios dalies 5 punktą, taip pat Draudėjo darbuotojai;
- c) transporto priemonės atsitrenkimo į įvažiavimo vartus, pakeliamuosius vartus, įvažiavimus į pastatą, rampas, kai nėra nustatytas įvykio kaltininkas;
- d) kranų, keltuvų ar kitų krovinius keliančių įrenginių atsitrenkimo ar užvirtimo ant apdrausto turto;
- e) gaisro, kilusio dėl vandalizmo;
- f) apdrausto turto apipaišymo, išterliojimo, aprašinėjimo (grafičiai), jei tai atsitinka daugiau nei vieną kartą per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį;
- g) pastato tyčinio apgadinimo dėl trečiųjų asmenų neteisėtos veikos, jei pastatas yra apleistas, neprižiūrimas ar neeksploatuojamas daugiau nei 30 (trisdešimt) dienų;
- h) bet kokių kitų įvykių ar atsitikimų, neįvardytų kaip draudžiamųjų pagal šios draudimo apsaugos sąlygos 207.1 punktą.

Papildoma sąlyga Nr. 301 STATYBŲ IR MONTAVIMO DARBŲ DRAUDIMAS

301.1 Draudimo objektas

Draudimo objektas – draudimo sutartyje nurodytas statomas / montuojamas objektas, t. y. visi su statomu, montuojamu, rekonstruojamu, remontuojamu ar griunamu statiniu arba (ir) įrenginiu susiję statybos, montavimo, rekonstrukcijos, remonto ar griovimo darbai (toliau – Darbai) ir jiems atlikti į draudimo vietą pristatyti statybos produktai, medžiagos ir montuotini įrenginiai (toliau – medžiagos), išskyrus turta, nurodytą šios papildomos draudimo apsaugos sąlygos 301.2 punkte.

Pagal šią papildomą sąlygą apdraustieji yra užsakovas, rangovas (rangovai) ir subrangovas (subrangovai), net jeigu jie nenurodyti draudimo liudijime.

301.2 Papildomai gali būti apdrausta:

- a) įrenginiai, naudojami atliekant Darbus;
- b) laikini statiniai;
- c) draudimo vietoje esantis užsakovui priklausantis ar jo disponuojamas turtas, išskyrus medžiagas ir turta, nurodytą šios papildomos draudimo apsaugos sąlygos 301.2 punkto a ir b papunkčiuose (toliau – *Esamas turtas*);
- d) papildomos išlaidos – tai Darbų paspartinimo išlaidos (laikinas remontas, viršvalandžiai, viršvalandžiai ne darbo ir švenčių dienomis, greitesnis dalių pristatymas, ekspedijavimas, statybinių mašinų, mechanizmų ar įrankių nuomos išlaidos);
- e) *aptarnavimo rizika* – statomo / montuojamo objekto sunaikinimas ar sugadinimas vykdant apdrausto turto aptarnavimo darbus. Draudžiamaisiais įvykiais pagal aptarnavimo riziką laikomas apdrausto turto sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas apdraustame turte vykdant rangos ar kitoje sutartyje numatytus aptarnavimo arba derinimo darbus po to, kai apdraustas turtas ar jo dalis yra priimta užsakovo;
- f) *išplėstinė aptarnavimo (garantinio termino) rizika* – apdrausto turto sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas apdraustame turte vykdant rangos (ar kitoje) sutartyje numatytus aptarnavimo arba derinimo darbus arba atsitikęs apdraustame turte dėl reikalavimų neatitinkančių darbų, atliktų prieš tai, kai apdraustas turtas ar jo dalis yra priimta užsakovo, ir pasireiškęs per aptarnavimo laikotarpį. Draudžiamuoju įvykiu pagal išplėstinę aptarnavimo (garantinio termino) riziką laikomas ir kokybiškos konstrukcijos, kuri yra statinio draudimo objektas, arba kokybiškos montuojamo įrenginio dalies sunaikinimas arba sugadinimas dėl statybos laikotarpiu Draudėjo ar Apdraustojo atliktų reikalavimus neatitinkančių darbų arba statybos laikotarpiu naudotų brokuotų statybinių medžiagų arba montuojamo įrenginio brokuotos detalės.

Papildomi draudimo objektai ir rizikos rūšys, kurioms galioja draudimo apsauga, nurodomi draudimo liudijime.

301.3 Objektai, draudžiami pagal specialų susitarimą

Toliau išvardyti objektai draudžiami tik pagal specialų Draudiko ir Draudėjo susitarimą, t. y. atitinkamas draudimo objektas turi būti nurodytas draudimo sutartyje:

- a) hidrotechniniai statiniai (taip pat užtvankos, vandens saugyklos ir pan.) ir statiniai vandens telkiniuose;
- b) tiltai, tuneliai;
- c) statiniai šachtose;
- d) uosto statiniai (taip pat prieplaukos, molai, dugno gilinimo darbai, laivybos kanalai ir pan.);
- e) tūriniai žemės darbai (golfo aikštelės, sąvartynai ir pan.);
- f) geležinkeliai, geležinkelio įrenginiai;
- g) oro uostai, oro uostuose esantys statiniai;
- h) energijos gamybos pastatai (taip pat elektrinės, hidroelektrinės, šiluminės elektrinės, vėjo jėgainės ir pan.);
- i) kaminai,
- j) naudotų mašinų ar įrenginių montavimas;
- k) keliai, viadukai, estakados;
- l) bandymai – sumontuotų techninių ar elektroninių įrenginių išbandymas maksimaliu pajėgumu po tokių įrenginių sumontavimo. Pastatų, nutiestų inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų išbandymas pagal teisės aktų reikalavimus visu projektiniu pajėgumu prieš statinio pripažinimą tinkamu naudoti yra apdraudžiami automatiškai.

301.4 Draudimo vieta

Draudimo vieta yra draudimo sutartimi apdrausto draudimo objekto buvimo vieta kartu su jį supančia teritorija, nurodyta statybos leidime arba projekte. Jeigu draudimo sutartimi apdraustiems Darbams pagal teisės aktus nereikalaujama nei statybos leidimo, nei projekto, draudimo vieta laikoma Darbų vykdymo vieta, nurodyta draudimo liudijime.

301.5 Draudžiamieji įvykiai

Statomo / montuojamo objekto ir įrenginių, naudojamų atliekant Darbus, draudžiamasis įvykis yra tokio objekto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl bet kokių atsitikimų, staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus atsitikimus, nurodytus šios papildomos draudimo apsaugos sąlygos 301.6 punkte.

Esamo turto ir laikinų statinių draudžiamasis įvykis yra šio turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl įvykių, kurių tiesioginė priežastis yra Darbai; visi kiti įvykiai, įskaitant nurodytus šios papildomos draudimo apsaugos sąlygos 301.6 punkte, laikomi nedraudžiamaisiais.

301.6 Nedraudžiamieji įvykiai

Nedraudžiamieji įvykiai – statomo / montuojamo objekto ar kito apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl:

- a) lietaus, sniego, kitokių kritulių ar audros, turtui, laikomam ne patalpose, išskyrus atvejus, kai šis turtas yra pritaikytas naudoti ar saugoti lauke, stoginėse, atviruose priestatuose, statiniuose, dengtuose tik audiniais, plastikine plėvele ar panašia medžiaga;
- b) grobimo, išskyrus vagystę įsilaužus ir plėšimą.
Vagystė įsilaužus – turto pagrobimas įsilaužus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpyklą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją, turto pagrobimas iš užrakintos patalpos prieš jos užrakinimą į ją įsigavus ar ten pasislėpus, taip pat turto pagrobimas įsibrovus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpyklą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją panaudojus padirbtą raktą ar tikrą raktą, kuris pagrobtas vagystės įsilaužus arba plėšimo metu, bet tik tais atvejais, kai apie šį faktą pranešta policijai.
Plėšimas – turto pagrobimas pavartojus fizinį smurtą ar grasinant jį pavartoti tuoj pat arba kitaip atimant galimybę Draudėjui ar jo atstovui priešintis. Draudėjo atstovais šiuo atveju laikomi asmenys, kuriems Draudėjas pavedė vežti apdraustą turta, saugoti draudimo vietą (patalpas, teritoriją) ar apdraustą turta.
Grobimas – bet koks neteisėtas, neatlygintinas svetimo turto (apdrausto turto) paėmimas iš teisėto valdytojo, turint tikslą juo naudotis ar disponuoti kaip savu;
- c) sukčiavimo, turto prievartavimo, pasisavinimo, iššvaistymo;

- d) jei draudžiami įrenginiai, naudojami atliekant Darbus – šių įrenginių vidaus gedimo, sulūžimo, kai žala atsiranda ne dėl išorinių jėgų poveikio šiems įrenginiams, taip pat aušinimo ar kito skysčio užšalimo, nekokybiško tepalo naudojimo, tepalo ar aušinimo skysčio ar panašių medžiagų trūkumo;
- e) visiško ar dalinio Darbų nutraukimo;
- f) medžiagų gamintojų reikalavimų nesilaikymo;
- g) techniniame arba (ir) darbo projekte nustatyty sprendinių, nesuderintų su užsakovu, o normatyviniuose techniniuose dokumentuose nustatytais atvejais – ir su techninio arba (ir) darbo projekto autoriumi (autoriais), pakeitimo;
- h) Esamo turto sunaikinimo, sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo dėl Darbų sukeltos vibracijos arba (ir) laikančiųjų konstrukcijų pašalinimo ar susilpninimo;
- i) potvynio – apdrausto turto apsėmimo dėl stovinčių ar tekančių paviršinių vandens telkinių vandens lygio kilimo, jei toks apsėmimas pagal statistinius duomenis draudimo vietoje būna dažniau nei vieną kartą per 10 metų;
- j) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies 82.2 punkte.

301.7 Draudimo vertė

Darbų ir medžiagų draudimo vertė yra visų Darbų ir medžiagų kaina, nustatyta rangos (arba kitoje) sutartyje (Darbų ir medžiagų sąmatinė vertė).

Visas kitas turtas draudžiamas nauja atkuriamąja arba likutine verte, vadovaujantis šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies sąlygomis, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.

Jeigu Darbų faktinė sąmata padidėtų ne daugiau kaip 5 procentus, šis vertės padidėjimas būtų automatiškai apdraustas, o papildoma draudimo įmoka nebūtų skaičiuojama. Jei Darbų faktinė sąmata padidėtų daugiau kaip 5 procentus, tuomet draudimo įmoka būtų perskaičiuojama proporcingai ir papildoma įmoka mokama pabaigus statybos / montavimo darbus.

301.8 Nuostolio nustatymas

Statomo / montuojamo objekto nuostolis nustatomas remiantis šių Draudimo taisyklių bendrosios dalies principais, analogiškai nustatant nuostolį, kai draudžiama nauja atkuriamąja verte, ir atsižvelgiant į tai, kad turi būti sugrąžinta tokia statomo / montuojamo objekto būklė, kokia buvo prieš pat draudžiamąjį įvykį.

Draudikas neatlygina:

- a) neatliktų Darbų vykdymo, netinkamai atliktų Darbų taisymo, jų atlikimo iš naujo ir brokuotų medžiagų keitimo išlaidų;
- b) nuostolio, jei sunaikinta arba sugadinta tik įrenginio detalė arba statybinė konstrukcija, kuri pati ir yra nuostolio priežastis. Statybine konstrukcija pagal šią draudimo apsaugos sąlygą laikoma tokia statybinė konstrukcija (pavyzdžiui, siena, perdanga, vamzdis, grindys ir pan.), kuri projektuojant ir atliekant statybinius skaičiavimus traktuojama kaip vienas funkcinis vienetas. Nustatant kokybišką draudimo objekto dalį, atsižvelgiama į statybos objekto savybes ir draudimo vietos ypatybes. Jeigu statybinė konstrukcija arba įrenginio detalė neatliko savo funkcijos draudimo vietoje ir buvo sudėtinė draudimo objekto dalis, jos traktuojamos kaip brokuota įrenginio detalė arba brokuota statybinė konstrukcija;
- c) jeigu brokuota įrenginio detalė arba brokuota statybinė konstrukcija tapo žalos, padarytos kokybiškai draudimo objekto daliai, priežastimi, Draudikas atlygina žalą, padarytą kokybiškai daliai ar konstrukcijai, tokia apimtimi, kaip numatyta draudimo sutartyje;
- d) nuostolių dėl dokumentų, brėžinių, sąskaitų, aktų, planų, pinigų, apskaitos knygų, banknotų, vertybinių popierių ar čekių ir pan., bet kokių duomenų laikmenų sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo;
- e) apdrausto turto neatitikties reikalavimams (netinkamos spalvos, netinkamo dydžio, neatitikties projektui ir pan.), jei žala apdraustam turtui nepadaryta (apdraustas turtas nėra sugriautas, sunaikintas ir pan.).

Draudimo išmoka šiuo atveju ribojama statomo, montuojamo objekto faktine verte prieš pat įvykstant draudžiamajam įvykiui. Statomo, montuojamo turto faktinė vertė nustatoma pagal atliktų darbų dokumentus.

Nuostolis už kitokį turą, draudžiamą pagal šią papildomą draudimo apsaugos sąlygą, taip pat už liekanų pašalinimą apskaičiuojamas šių Draudimo taisyklių bendrojoje dalyje nustatytais principais.

301.9 Draudimo apsaugos galiojimas

- a) draudimo apsauga pagal šią papildomą draudimo apsaugos sąlygą prasideda pradėjus Darbus, bet ne anksčiau, kaip nurodyta draudimo sutartyje;
- b) draudimo apsauga pagal šią papildomą draudimo apsaugos sąlygą galioja iki tol, kol statomas / montuojamas objektas priimamas užsakovo ar pradedamas eksploatuoti, bet ne ilgiau, kaip nurodyta draudimo sutartyje. Jeigu statomas / montuojamas objektas užsakovo priimamas dalimis ar pradedamas eksploatuoti dalimis, draudimo apsauga pasibaigia tik tai statomo / montuojamo objekto daliai, kuri yra priimta užsakovo ar pradėta eksploatuoti;
- c) ūkio būdu statomo / montuojamo objekto draudimo apsauga pasibaigia tuomet, kai statomas / montuojamas objektas pradedamas naudoti pagal paskirtį, bet ji trunka ne ilgiau, kaip nurodyta draudimo sutartyje. Jeigu ūkio būdu statomas / montuojamas objektas pradedamas naudoti pagal paskirtį dalimis, draudimo apsauga pasibaigia tik tai statomo / montuojamo objekto daliai, kuri yra pradėta naudoti;
- d) jeigu draudimo sutartyje nustatytas aptarnavimo ar garantinio termino rizikos laikotarpis, draudimo apsauga galioja iki draudimo liudijime nurodyto aptarnavimo rizikos ar garantinio termino rizikos laikotarpio pabaigos. Draudžiamas statybos laikotarpis ir aptarnavimo laikotarpis nėra automatiškai pratęsimi;
- e) draudimo apsauga statybos laikotarpiu negalioja tiems nuostoliams, kurie buvo nulemti Darbų, atliktų ne draudimo sutartyje nurodytu statybos laikotarpiu. Darbams, atliktiems pasibaigus draudimo sutartyje nurodytam statybos laikotarpiui, taikoma tik draudimo apsauga aptarnavimo laikotarpiu (su sąlyga, kad draudimo apsauga aptarnavimo laikotarpiu yra numatyta draudimo sutartyje);
- f) jeigu faktiškai Darbai trunka ilgiau nei draudimo sutartyje nurodytasis statybos laikotarpis, statybos arba aptarnavimo laikotarpį, kuriam taikoma draudimo apsauga, Draudiko ir Draudėjo sutarimu galima pratęsti. Jeigu statybos arba aptarnavimo laikotarpis, kuriam taikoma draudimo apsauga, Draudiko ir Draudėjo sutarimu pratęsiamas, Draudikas turi teisę reikalauti papildomų draudimo įmokų už šį laikotarpį.

301.10 Kitos sąlygos

- a) jeigu draudimo apsauga baigia galioti anksčiau, nei nurodyta draudimo sutartyje, dėl priežasčių, nurodytų šios papildomos draudimo apsaugos sąlygos 301.9 punkto a, b ar c papunkčiuose, draudimo įmoka už likusį draudimo laikotarpį Draudėjui negrąžinama;
- b) jeigu šioje papildomoje draudimo apsaugos sąlygoje vartojamos sąvokos neapibrėžtos kitaip, laikoma, kad jos atitinka Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse vartojamas sąvokas.

Papildoma sąlyga Nr. 303 DRAUDIMAS NUO ĮTAMPOS SVYRAVIMŲ

303.1. Draudžiamieji įvykiai

Draudžiamasis įvykis pagal šią papildomą sąlygą yra apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl įtampos svyravimų, staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu. *Įtampos svyravimai* – per aukšta, per žema įtampa ar jos svyravimai, įžeminimo pažeidimas, nuo Draudėjo nepriklausantis elektros srovės dingimas, netiesioginė žaibo iškrova.

Ši papildoma sąlyga galioja tik kartu su draudimo apsaugos sąlyga Nr. 202 „Draudimas nuo ugnies“. Šiuo atveju draudimo apsaugos sąlygos Nr. 202 „Draudimas nuo ugnies“ 202.2 punkto d papunktis negalioja.

303.2 Nedraudžiamieji įvykiai

Neskaitant draudimo apsaugos sąlygoje Nr. 202 „Draudimas nuo ugnies“ nurodytų nedraudžiamųjų įvykių, nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomas turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl įtampos svyravimų, kai įtampa svyruoja dėl:

- netinkamo įrangos prijungimo ar sumontavimo, izoliacijos defektų, jeigu Draudėjas apie tai žinojo ar privalejo žinoti;
- elektros instaliacijos projektinės apkrovos sąmoningo viršijimo;
- mechaninių pažeidimų.

Papildoma sąlyga Nr. 304 ĮRANGOS, SKIRTOS NAUDOTI NE NUOLATINĖJE VIETOJE, DRAUDIMAS

Pagal šią papildomą sąlygą apdrausto turto draudimo apsauga galioja visoje geografinėje Europos teritorijoje, jei draudimo liudijime nenurodyta kitaip.

Pagal šią papildomą sąlygą nedraudžiamasis įvykis, neskaitant nedraudžiamųjų įvykių, nurodytų kitose draudimo apsaugos sąlygose, taip pat yra apdrausto turto, esančio transporto priemonėje, grobimas ne plėšimo būdu arba apdrausto turto vagystė iš neužrakintų patalpų.

Papildoma sąlyga Nr. 306 DRAUDIMAS NUO VIDAUS GEDIMŲ

306.1. Draudžiamieji įvykiai

Draudžiamasis įvykis yra apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl atsitikimų (gedimo ar perdegimo), staiga ir netikėtai įvykusių draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu apdrausto turto viduje, ne dėl išorinių jėgų poveikio apdraustam turtui.

Pagal šią papildomą sąlygą draudimo apsaugos sąlygos Nr. 201 „Kompleksinis (visų rizikų) draudimas“ 201.2 punkto d papunktis, negalioja.

306.2. Nedraudžiamieji įvykiai

Be draudimo apsaugos sąlygoje Nr. 201 „Kompleksinis (visų rizikų) draudimas“ nurodytų nedraudžiamųjų įvykių, nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi:

- apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl netinkamo eksploatavimo, aptarnavimo ar priežiūros, kai tai daroma tyčia ar Draudėjas apie tai žinojo ar turėjo žinoti ir privalėjo numatyti toko netinkamo eksploatavimo, aptarnavimo ar priežiūros žalingas pasekmes;
- apdrausto turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl apdrausto turto eksploatavimo tuomet, kai jis yra techniškai netvarkingas arba (ir) jam buvo būtinas remontas, jeigu tai yra tiesioginė turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo ar nuostolio padidėjimo priežastis;
- apdrausto turto dalių, kurios pagal paskirtį ir darbo pobūdį susinaudoja, dyla ar kitaip nusidėvi ir eksploatuojant apdraustą turtą būna dažnai keičiamos (grąžtai, peiliai, krumpliaračiai, pjūklai, šlifavimo diskai, štampai, konvejerių juostos, sietai, žarnos, futeruotės, filtrai, apsauginės dangos, guoliai, šepetėliai, padangos, trosai, vielos, grandinės, diržai ir pan.) sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas, išskyrus atvejus, kai kartu sugadinamos, sunaikinamos ir prarandamos kitos apdrausto turto dalys;
- gedimai, atsiradę dėl apdrausto turto užšalimo ar naudojant apdraustą turtą tam nepritaikytoje aplinkoje / netinkamomis sąlygomis.

Papildoma sąlyga Nr. 307 SĄLYGA DĖL GRYNŲJŲ PINIGŲ SAUGOJIMO

Grynųjų pinigų, vertybinių popierių, brangiųjų metalų ir brangakmenių dirbinių draudimo apsauga galioja tik jei jie laikomi tam skirtame specialiaame seife.

Draudimo apsauga negalioja, jeigu raktai nuo seifo (ar kitos priemonės, skirtos seifui atrakinti, įskaitant, bet neapsiribojant, magnetines korteles, kodus, slaptažodžius) laikomi toje pačioje patalpoje, kurioje stovi specialus tam skirtas seifas.

Seifas – tai padidinto saugumo metalinė talpykla, stacionariai pritvirtinta prie laikančiųjų pastato konstrukcijų. Šios talpyklos spyna turi būti rakinama mažiausiai 2 (dviem) kryptimis, o kiekvienos sienelės storis turi būti ne mažesnis kaip 3 (trys) mm. Seifų pritvirtinti nereikia, jei jų svoris ne mažesnis kaip 300 (trys šimtai) kg.

Papildoma sąlyga Nr. 308 ILGESNIŲ NEI VIENŲ METŲ DRAUDIMO SUTARČIŲ SĄLYGOS

Jei draudimo sutartyje nustatytas ilgesnis nei vienu metų draudimo laikotarpis, kiekvienų einamųjų draudimo metų pabaigoje:

- kitiems draudimo metams gali būti nustatoma kita draudimo suma, draudimo įmoka, išskaita (pavyzdžiui, siekiant išvengti nevisiško draudimo, infliacijos, dėl įstatymų pasikeitimų, perdraudimo sąlygų pasikeitimo, nuostolių istorijos ir pan.);
- jei per draudimo metus keičiasi šios Draudimo taisyklės, kuriomis remiantis apdrausta, pakeitimai įsigalioja tik nuo kitų draudimo metų pradžios. Prieš tai Draudikas privalo supažindinti Draudėją ir Naudos gavėją su Draudimo taisyklių pasikeitimais.

Draudikas privalo pranešti Draudėjui apie bet kokius draudimo sąlygų pasikeitimus raštu ne vėliau kaip 1 (vienas) mėnuo iki einamųjų draudimo metų pabaigos.

Nesant pranešimų apie draudimo sąlygų pasikeitimus, draudimo liudijimas kitais draudimo metais galioja tomis pačiomis sąlygomis kaip ir praėjusiais metais ir draudimo įmoka turi būti mokama tokia pat ir tais pačiais terminais kaip ir draudimo metais prieš tai.

Jei Draudėjas nesutinka su draudimo sutarčių pakeitimais, jis privalo apie tai informuoti Draudiką raštu ne vėliau kaip per 7 (septynias) darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos. Jei Draudėjas pateikia prieštaravimų dėl draudimo sutarčių pakeitimo, draudimo sutartys nutrūksta nuo tokių prieštaravimų išsiuntimo Draudikui dienos. Tokiu atveju Draudėjui grąžinama nepanaudota sumokėtos draudimo įmokos dalis už kitus draudimo sutarčių metus, neišskaičiuojant administracinių sutarties nutraukimo mokesčių.

Draudėjui per 7 (septynias) darbo dienas nepareiškus prieštaravimų dėl draudimo sutarčių pakeitimo, laikoma, kad jis sutinka su pakeitimais ir privalo sumokėti Draudiko perskaičiuotą draudimo įmoką.

Jei Draudėjas nesumoka visos perskaičiuotos draudimo įmokos sumos papildomoje sąskaitoje nustatytais terminais, draudimo apsauga laikoma sustabdyta ir Draudikas nemoka Draudėjui draudimo išmokų už draudžiamuosius įvykius, įvykusius nuo dienos, kada suėjo draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies mokėjimo terminas, iki dienos, kada faktiškai buvo sumokėta draudimo įmoka arba jos pirmoji dalis.

Papildoma sąlyga Nr. 309 AUTOMATINIO DRAUDIMO SUTARTIES ATNAUJINIMO SĄLYGA

Pasibaigus draudimo laikotarpiui, draudimo sutartis atnaujinama automatiškai kitam vienerių metų laikotarpiui. Draudimo sutartis kitam laikotarpiui sudaroma Draudikui pasirašant draudimo liudijimą ir išsiunčiant arba įteikiant jį Draudėjui iki galiojančios draudimo sutarties pabaigos, o Draudėjui sumokant draudimo liudijime nustatytą draudimo įmoką ar pirmąją jos dalį draudimo liudijime nustatytais terminais.

Jei atnaujinant draudimo sutartį didėja draudimo suma, draudimo įmoka, išskaita ar keičiasi šios Draudimo taisyklės, Draudėjui draudimo liudijimas (pasikeitusios Draudimo taisyklės) turi būti išsiųstas ar įteiktas ne vėliau kaip 1 (vienas) mėnuo iki draudimo laikotarpio pabaigos arba Draudėjas turi būti kitaip informuotas apie tai raštu ne vėliau kaip 1 (vienas) mėnuo iki draudimo sutarties pabaigos.

Draudėjas gali atsisakyti atnaujinti draudimo sutartį pranešdamas apie tai raštu bet kada iki galiojančios draudimo sutarties pasibaigimo.

Draudikas gali atsisakyti atnaujinti draudimo sutartį pranešdamas apie tai Draudėjui raštu ne vėliau kaip 1 (vienas) mėnuo iki galiojančios draudimo sutarties pabaigos.

Papildoma sąlyga Nr. 311 KAINŲ PADIDĖJIMAS IR INVESTICIJOS

Nevisiško draudimo sąlyga netaikoma, jeigu draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę dėl kainų didėjimo ar Draudėjo investicijų į apdraustą turtą per draudimo laikotarpį.

Kitos sąlygos:

- Draudėjas privalo kiek įmanoma tiksliau nustatyti draudžiamo turto draudimo vertę ir draudimo sumas;
- Draudikas turi teisę reikalauti, kad Draudėjas patikrintų draudimo vertę ir draudimo sumas kiekvienais draudimo metais, arba, jeigu Draudėjas nevykdo šio reikalavimo, patikrinti jas pats.

Kainų didėjimo ar Draudėjo investicijų į apdraustą turtą draudimo suma nurodoma draudimo liudijime.

Nevisiško draudimo sąlyga taikoma, jeigu apdrausto turto draudimo suma ir Draudėjo investicijų į apdraustą turtą suma yra mažesnė už draudimo vertę draudžiamojo įvykio metu.

Papildoma sąlyga Nr. 312 LAIKINAS PERKĖLIMAS

Draudimo apsaugos galiojimo teritorija išplečiama ir galioja apdraustam turtui (išskyrus atsargas), kol jis laikinai perkeliamas į kitą vietą (įskaitant vežimą sausumos keliais į tokią kitą vietą) Lietuvos Respublikos teritorijoje eksponavimo, valymo, renovacijos, remonto, diagnostikos ar panašiais tikslais.

Laikiniai perkeliama apdrausto turto draudimo apsauga galioja pagal draudimo sutartyje išvardytas rizikas.

Draudimo išmoka pagal šią papildomą draudimo apsaugos sąlygą ribojama šios sąlygos draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje.

Papildoma sąlyga Nr. 313 GYVENAMŲJŲ NAMŲ BENDRŲJŲ PATALPŲ DRAUDIMAS

313.1 Pagal šią papildomą draudimo apsaugos sąlygą draudžiami tokie bendrojo naudojimo objektai (bendroji dalinė daugiabučio namo savininkų nuosavybė):

313.1.1 *bendrosios patalpos* – pastato dalys (daugiabučio namo laiptinės, holai, koridoriai, galerijos, palėpės, sandėliai, rūšiai, pusrūsiai ir kitos patalpos), kurios yra visų buto savininkų bendra dalinė nuosavybė ir nuosavybės teise nepriklauso atskiriems patalpų savininkams;

313.1.2 *bendrosios konstrukcijos* – pagrindinės daugiabučio namo laikančiosios konstrukcijos (pamatai, išorinės pastato sienos, perdangos, stogas) ir kitos konstrukcijos (balkonų ir laiptinių konstrukcijos, fasadų apdailos elementai, įėjimo į namą laiptai ir durys);

313.1.3 *bendroji inžinerinė įranga* – daugiabučio namo vandentiekio, kanalizacijos, dujų, šilumos, elektros, telekomunikacijų ir rodmenų tinklai, ventiliacijos kameros, vamzdynai ir angos, šildymo radiatoriai, elektros skydinės, liftai, televizijos kolektyvinės antenos ir kabeliai, šilumos mazgai, karšto vandens gamybos įrenginiai, katilinės ir kita bendrojo naudojimo inžinerinė techninė įranga bendrojo naudojimo patalpose ar konstrukcijose, taip pat šie objektai, įrengti atskiriems gyvenamųjų ir negyvenamųjų patalpų savininkams nuosavybės teise priklausančiose patalpose, jeigu jie susiję su viso namo inžinerinės techninės įrangos funkcionavimu ir jeigu nėra trečiųjų asmenų nuosavybė.

313.2 Pastato dalys, kurios yra draudžiamos pagal šią papildomą draudimo apsaugos sąlygą, neapima jokio atskiro buto nuosavybės (nelaikančių sienų, pertvarų, grindų, vidaus apdailos, vidaus durų, vidaus langų, pastatytų / sumontuotų drabužinių, šildytuvų, nepriklausančių kolektyvinei šildymo sistemai, santechninės įrangos ir t. t.).

313.3 Pastato dalys / konstrukcijos ir kiti atskiri objektai, kurie nėra draudžiami pagal šią papildomą draudimo apsaugos sąlygą:

- a) pastato dalys, kurios fiziškai nėra pastato dalis / konstrukcinė dalis (pavyzdžiui, statybinės medžiagos ar dalys, kurios buvo išrinktos ar nuimtos nuo pastato);

- b) pastate saugomi įrenginiai ar atsargos, kurie nėra funkcinė pastato konstrukcijos dalis (pavyzdžiui, grūdai grūdų džiovykloje, degalai degalų saugykloje ir pan.);
- c) markizės, reklamos iškabos, skelbimų lentos, įmonių ženklai, ženklai, pritvirtinti prie pastato išorinių sienų;
- d) elektros, vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, komunikacijos ir apsaugos sistemos, esančios pastato išorėje (tokios kaip pastotės, transformatoriai, vamzdžiai ar šaldymo kompresoriai), išskyrus elementus, nejudamai pritvirtintus prie pastato laikančiųjų konstrukcijų;
- e) žemė ir (arba) bet kokie gyvi organizmai (augalai, gyvūnai, paukščiai, žuvis, grybai);
- f) prieplaukos, molai, jūros keliai, kanalai, dokai ir pan.;
- g) akvariumai ir akvariumo įranga, akvariumo įrenginiai, akvariumo vanduo;
- h) plaukimo baseino vanduo ir įrenginiai;
- i) skysčiai ar dujos pastato techninėse sistemose;
- j) gręžiniai (vandens gręžiniai, fontanai, gręžinių įranga ar gręžinių vanduo);
- k) bet koks kitas turtas, nenurodytas šios papildomos draudimo apsaugos sąlygos 313.1.1–313.1.3 punktuose.

Nurodymai Draudėjui Nr. 401 NURODYMAI DRAUDŽIANT PROGRAMAS IR DUOMENŲ BAZES

Šie nurodymai Draudėjui privalomi. Jei Draudėjas nesilaiko šių nurodymų, Draudikas turi teisę mažinti draudimo išmoką arba visai jos nemokėti.

Duomenų ir programų apsauga

Kartą per dieną turi būti daroma tą dieną keistų kompiuterinių bylų atsarginė kopija (angl. *backup copy*). Ši kopija turi būti saugoma ne mažiau kaip vieną savaitę. Ne darbo dieną, jei kompiuterinės bylos nėra keičiamos, kopijos daryti neprivaloma.

Ne rečiau kaip kartą per savaitę turi būti daromos 2 (dvi) visiškos visų kompiuterinių bylų atsarginės kopijos.

Ir kasdienės kompiuterinės bylos kopijos, ir viena iš savaitės kompiuterinių bylų kopijų turi būti saugomos atskirai nuo originalių bylų rakinamoje patalpoje taip, kad, kilus gaisrui ne kopijų laikymo patalpoje, kopijos nebūtų sugadintos, sunaikintos ar prarastos. Jei kompiuterinių bylų kopijos saugomos tame pačiame pastate, jos turi būti patalpoje, atskirtoje nuo patalpų, kuriose yra originalios kompiuterinės bylos, kad, kilus gaisrui ne kopijų laikymo patalpoje, patalpa nuo karščio būtų apsaugota bent 120 minučių, t. y. temperatūra pakiltų ne aukščiau kaip iki 55 laipsnių Celsijaus, o drėgmė būtų ne didesnė kaip 85 procentai.

Kompiuterinės bylos turi būti kopijuojamos į tokias duomenų laikmenas ir tokiu formatu, kad jas galėtų nuskaityti Draudėjo turima įranga.

„If P&C Insurance AS“ filialas
Filialo Lietuvoje direktorė
Žaneta Stankevičienė

